

Razgathoğlu, 15 galibiyetle zirvede

Yanış severler tarafından "El Turco" lakabıyla anılan Toprak, üst üste 13 yarış kazanarak, Portekiz ayağında bu alandaki rekoru İngiliz rakibi Jonathan Rea ve İspanyol Alvaro Bautista'nın elinden aldı. » Sayfa 11'de

Türkiye'de "genç koroner kalp hastası" oranı yüzde 20'lere çıktı

Medipol Acıbadem Bölge Hastanesi Kalp ve Damar Cerrahisi Uzmanı Prof. Dr. Cengiz Köksal, 40 yaşın altındakiler için tanımlanan genç koroner kalp hastalarının oranının yüzde 20'lere yükseldiğini söyledi. Prof. Dr. Köksal, toplumda kalp ve damar hastalıklarının görülme sıklığı ile erken yaşlarda kalp krizi oranlarında artış olduğunu aktardı. Sayfa 2'de

Bilim Fatih ile Havacılık Müzesi'nde tarihe yolculuk

Fatih Belediyesi bünyesinde etkinliklerine devam eden Bilim Fatih, Havacılık Müzesi'ne gezi düzenledi. Öğrenciler havacılığın tarih ve teknolojik gelişmelerini yerinde inceleyerek bilimsel meraklarını artırıp tarihi bir yolculukta insanlığın uçuş macerasını derinlemesine anlama imkanı buldular. MUSTAFA ŞAHİN'İN HABERİ 4'TE

İttifak

20 AGUSTOS 2024 SALI

YIL: 28 SAYI: 9754

FİYATI: 4 TL

www.ittifakgazetesi.com

AK Parti yeni anayasa çalıştayı düzenleyecek

AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Hayati Yazıcı, "Ekim ayından itibaren çalıştay yaparak 'Bir anayasa yapımının yol haritası nasıl olmalı? Yöntemi ne olmalı? AK Parti'nin bundaki rolü nedir?' Bu konuları müzakere edeceğiz." dedi. AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Hayati Yazıcı, yaptığı açıklamada, A'dan Z'ye yeni bir anayasanın Türkiye'de siyaset kurumunun hep gündeminde olduğunu, özellikle de partisinin kurulduğu günden bu yana yeni bir anayasa yapma arzusunun her platformda dile getirdiğini ifade etti. Yazıcı, "Bu sırf bir arzu değil, bu bir

gerekliliktir. Çünkü anayasa yapmak milletin hakkıdır." dedi. Millet'in bugüne kadar anayasa yapma hakkını kullanmadığını söyleyen Yazıcı, Cumhuriyet dönemi ve öncesinde yapılan anayasaların olağanüstü koşullarda, 1961 ve 1982 anayasalarının ise darbecilerce hazırladığını anlattı. » Sayfa 8'de

Adalet Bakanı Tunç: "Orman yangınlarında toplam 22 şüpheliden 9'u tutuklandı"

» Sayfa 7'de

İstanbul'da hava kirliliği TEHLİKE SAÇIYOR!

Şehirdeki hava kalite ölçüm istasyonlarının verileri milyonlarca İstanbullu-yu tedirgin ediyor. 2024'ün 7 aylık döneminin baz alındığı araştırmada, geçen yıla göre İstanbul'un havasının yüzde 14 daha fazla kirlendiği belirtildi.

İstanbul'da hava kirliliği, 1 Ocak-31 Temmuz tarihlerinde, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 14 yükseldi. Şehirdeki hava kalite ölçüm istasyonlarından derlenen verilere göre, İstanbul'da hava kirliliğini gösteren azot dioksit ortalaması 1 Ocak-31 Temmuz 2023'te 35,55 mikrogram/metreküp ölçüldü. Bu yıl ise bu rakam 40,61 mikrogram/metreküp olarak kayıtlara geçti. Buna göre, İstanbul'da azot dioksit kaynaklı hava kirliliği bu yıl 1 Ocak-31 Temmuz tarihlerinde, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 14 arttı.

İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Uçak ve Uzay Bilimleri Fakültesi Meteoroloji Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hüseyin Toros, yaptığı açıklamada, kentteki hava kirliliği değerlerinin her gün değiştiğini söyledi. Toros, İstanbul'da hava kirliliği değerleriyle ilgili çalışma yaptıklarını aktararak, "1 Ocak-31 Temmuz 2023 ile 1 Ocak-31 Temmuz 2024, yani son 2 yılın ilk 7 aylık verilerini incelediğimizde İstanbul genelindeki daha çok araç kaynaklı hava kirliliği olan azot dioksit değerlerinin 2024'te 2023'e göre yüzde 14 arttığını görüyoruz." dedi. Prof. Dr. Toros, atmosfere salınan kirlenimcilerin küresel anlamda herkesi etkilediğini dile getirerek, şöyle devam etti: "22 Temmuz'da dünya sıcaklık rekoru kırıldı. Ondan önceki temmuz ayında yine sıcaklık rekorları kırıldı. Ülkemizde haziran ayında daha önceki yılların sıcaklık verileri karşılaştırıldığında, sıcaklıkların 3,6 derece daha yüksek olduğunu görüyoruz. Tüm bunların arka planında havanın kirliliği yatıyor, yani bizlerin, insanların yaptığı faaliyetler yatıyor." » Sayfa 3'te

Mehmet Şimşek: Elektronik vergi denetimi dönemi başlıyor

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, "Yeni sistemle, vergi müfettişleriyle mükellefler elektronik ortamda bir araya gelecek, görüşmeler bu ortamda yapılacak ve tutanaklar elektronik alınacak." dedi. Yeni teknolojik sistem-

lerle Bakanlık bünyesindeki dijital dönüşümü hızlandıracak ve bilişim teknolojilerinin etkin kullanımını teşvik edecek adımlar attıklarına işaret eden Şimşek, dijital dönüşüm çalışmalarının kayıt dışıyla mücadelede Bakanlığın elini

güçlendireceğini söyledi. Bakan Mehmet Şimşek, vergide adalet, etkinlik ve verimlilik ilkeleri çerçevesinde mükelleflerin vergi sistemine gönüllü

uyumunu gözeterek düzenlemeler yapmaya devam edeceklerini bildirdi. » Sayfa 6'da

Rekabet Kurulu bazı Tetra grubu şirketlerine 130,9 milyon lira para cezası kesti

» Sayfa 5'te

Fenerbahçe Spor Kulübü Başkanı Ali Koç'tan CHP ve MHP'ye ziyaret

Fenerbahçe Spor Kulübü Başkanı Ali Koç ve Yönetim Kurulu Üyeleri, CHP Genel Başkanı Özgür Özel ve MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'yi ayrı ayrı ziyaret etti. CHP Genel Başkanı Özgür Özel, Fenerbahçe Spor Kulübü Başkanı Ali Koç ve Yönetim Kurulu Üyeleri ile CHP Genel Merkezi'nde bir araya geldi. CHP basın biriminden yapılan açıklamaya göre, Özel'e CHP Genel Sekreteri Selin Sa-

yeğ Böke ile Genel Başkan Yardımcıları Deniz Yücel, Sevgi Kılıç ve Gülşah Deniz Atalar eşlik etti. Fenerbahçe Spor Kulübü Başkanı Ali Koç, daha sonra beraberindeki heyetle MHP Genel Merkezine geçti. Ali Koç ve Fenerbahçe Spor Kulübü Yönetim Kurulu üyelerini, parti genel merkezine gelişinde MHP Genel Başkan Başkanışmanı Eyyup Yıldız karşıladı. » Sayfa 8'de

"Çember 21" operasyonlarında aranan 4 bin 491 kişi yakalandı

» Sayfa 8'de

Sanal ağlar dava meselesidir

Sosyal medya, nefes alınan sanal bir atmosfer gibi. Her geçen gün yeni bir etkisi ile karşımızda.

M. BAYRAM AYAZ » 8'de

Esnafa ücretsiz sağlanacak NARPOS CİHAZI tanıtıldı

» Sayfa 6'da

Türkiye'de orman yangınları yüzde 78 arttı

Türkiye'de geçen yıl 1 Ocak-19 Ağustos döneminde 1419 orman yangını çıkarılarak, bu rakam 2024'ün aynı döneminde 2 bin 529'a çıktı. Türkiye'de çeşitli kentlerde rekor sıcaklıkların yaşandığı

yaz mevsiminde orman yangınlarında da geçen yıla göre artış oldu. Orman Genel Müdürlüğü verilerine göre, Türkiye'de geçen yıl 1 Ocak-19 Ağustos döneminde 1419 orman yangını

çıkarken, bu yılın aynı döneminde 2 bin 529 yangın kayıtlara geçti. Yine aynı dönem mukayese edildiğinde yanan orman alanı 8 bin 865 hektardan 17 bin 456 hektara yükseldi. » Sayfa 3'te

'Çocuklarda tablet kullanımına sınır konulmalı'

Liv Hospital Samsun Çocuk Nörolojisi Uzmanı Prof. Dr. Ömer Faruk Aydın, çocuklarda teknolojik cihaz kullanımı hakkında bilgilendirmelerde bulundu. Prof. Dr. Ömer Faruk Aydın, zorunlu durumlar dışında belli kurallar çerçevesinde ve belirli sürelerle çocukların teknolojik cihazları kullanmasına izin verilmesinin uygun olabileceğini belirtti. 2 yaşından küçük çocukların teknolojik aletlerin kullanmasını önermediğini vurgulayan Prof. Dr. Aydın, "Çünkü dil, zihinsel, hareket ve sosyal-duygusal becerilerin gelişimi için anne-baba ve diğer yetişkinlerle sosyal etkileşim gereklidir. Okul öncesi dönemde, günlük kullanım süresi 1 saati geçmemelidir. İlk ve ortaokul döneminde ise hafta içi okul günlerinde 1 saat, tatil günlerinde ise 2 saati aşmamalıdır" diye konuştu.

'Uykudan önce kullanılmamalı'

Uykudan önceki 1 saatlik zaman diliminde dijital elektronik aletlerin kullanımının önerilmediğini belirten Prof. Dr. Aydın, "Ayrıca, kullanılacak sürenin bölünerek birkaç seferde kullanılması uygun olabilir. Ancak eğitim amaçlı uygulamalar, görüntülü görüşmeler veya konuşmalar bunun dışında tutulabilir" ifadelerini kullandı. Günümüzde çocuklar ve ergenler arasında dijital elektronik aletlerin yaygın kullanımının, bu araçların eğlence aracı haline gelmesine ve özel dillerin oluşmasına yol açtığını söyleyen Prof. Dr. Aydın, "Ayrıca, sosyal iletişimde önemli bir rol oynamakta ve teknolojiyle olan bağlantılarını sağlamaktadır. Özellikle okul öncesi dönemde, anne-baba etkileşimine açık ve doğru programlarla teknolojik aletlerin çocuklar üzerinde olumlu etkileri olabilir. Uygun kullanım kuralları ve sınırlamalar çerçevesinde bu araçların faydalı olabileceği unutulmamalıdır" şeklinde konuştu. ●SAMSUN-İHA

Türkiye'de "genç koroner kalp hastası" oranı yüzde 20'lere çıktı

Medipol Acıbadem Bölge Hastanesi Kalp ve Damar Cerrahisi Uzmanı Prof. Dr. Cengiz Köksal, 40 yaşın altındakiler için tanımlanan genç koroner kalp hastalarının oranının yüzde 20'lere yükseldiğini söyledi.

Türk Kalp ve Damar Cerrahisi Derneği üyesi de

olan Prof. Dr. Köksal, toplumda kalp ve damar hastalıklarının görülme sıklığı ile erken yaşlarda kalp krizi oranlarında artış olup olmadığına ilişkin AA muhabirine değerlendirmelerde bulundu. 21'inci yüzyıldaki en önemli ölüm nedeninin kalp damar hastalıklarına bağlı sorunlar olduğunu aktaran Köksal, bunları "damar sertliği, yüksek tansiyon, kan yağlarının yüksek olması, şeker hastalığı, sigara alışkanlığı ve aşırı kiloluluk" şeklinde sıraladı. Köksal, son zamanlarda, koroner arter hastalığına yol açan sağlık problemlerinden biri olan damar sertliğinin görülme sıklığının da arttığını dikkati çekti. Bu kapsamda, Türkiye'de bu hastalığın yaş gruplarına göre dağılımı hakkında bilgi veren Köksal, şunları kaydetti: "Her ne olursa olsun, hareketsizlik ve düzensiz beslenme hem şeker hastalığına hem kan yağlarının yüksekliğine hem de aşırı kilolu olmaya zemin hazırladığı için son zamanlarda koroner kalp hastalığı riski inanılmaz artmış durumda. Kalp hastalığı dediğimiz zaman, erkeklerde 60-65 yaş üstü olarak adlandırıyoruz. Çünkü yaş ilerledikçe damar sertliği sıklığı ve ona bağlı problemler, hareketsizlik artıyor. Ancak öyle bir kuşak var ki genç bireylerde

FOTOĞRAFLAR: AA

de koroner kalp hastalığı görülme oranlarında yükselme tespit edilmiş. 40 yaşın altındakilere biz genç koroner kalp hastası diyoruz. Bu oranlar da inanılmaz arttı. Eskiden, tüm koroner kalp hastalarının yüzde 10-15'i genç hastalardı. Şimdi yüzde 15-20'lere çıktı. Kadınlarda bu oran yüzde 10 iken yüzde 15'e çıktı. Erkeklerde yüzde 15'ten yüzde 20'lere çıkmaya başladı."

Prof. Dr. Cengiz Köksal, kalp krizi görülme sıklığına ilişkin yaptığı değerlendirmede, "Erken yaşta kalp krizi oranı, kalp hastalığı rastlanma oranına bağlı olarak arttı. Bu hastalarda sıklıkla hiçbir belirti olmaz. Hatta bu hastalarda anjiyo yapılsa bile koroner damarlarında yüzde 30-40 darlık saptanır. Koroner damar hastalığına neden olan 'aterom plağı' dediğimiz damar sertliğini bir volkana

benzetiriz. Volkanın üstünde bir delik açıldığı zaman o volkan bütün damarı tıkır. Dolayısıyla yüzde 30-40 darlık bile olsa, ailede öykü varsa tedbirli olmak lazım. Doktora danışarak aspirin gibi kan sulandırıcıları kullanmak doğru olur." ifadelerini kullandı.

Göğüsteki ağrının kalpten mi yoksa başka bir durumdan mı kaynaklandığının çok kolay şekilde ayırtılabileceğini dile getiren Köksal, hareket edince gelen, göğsün tam ortasında baskı ve yanma hissiyatıyla 3-4 dakika süren ancak durunca geçen ağrının koroner kalp hastalığı belirtisi olduğunu, ağrı yarım saatten fazla sürüyorsa bunun kalp krizi geçirdiği anlamına geldiğini söyledi. Köksal, sağ veya sol tarafa, nefes alıp verirken batma hissiyatı veren, parmakla yeri gösterilebilen ağrının ise büyük olasılıkla kalpten kaynaklandığını, bu belirtilerin kas veya kemik ağrısı olduğunu anlattı. Prof. Dr. Köksal, buradaki

esas önemli noktanın, genç kuşağı koroner arter hastalığı riskinden korumak olduğunu altını çizdi. Düzenli ve tempolu yürüyüş ile balık ağırlıklı beslenmenin koroner kalp hastalığı riskini önlediğini ispatlandığına işaret eden Köksal, "Çok hareketsiz. Dolayısıyla iyi yağlar yüksek değil ve gençlerde bu oran çok daha fazla. Gençlerde bu hastalığın görülmesinin en önemli nedenlerinden biri de aşırı düzensiz beslenme, buna bağlı kilo alma ve diyabetin artması." diye konuştu.

Dedede ve ondan önceki kuşakta "kalp hastalığı öyküsü" kriz riskini artırıyor

Köksal, bu rahatsızlıkta genetik yatkınlığın etkisini asla inkar etmediklerini vurgulayarak, şöyle konuştu: "Örneğin; hasta geliyor, şüpheli bir göğüs ağrısı tarif ediyor, 40 yaşında. Annesi 42 yaşında kalp krizi geçirmiş, babası 38 yaşında baypas olmuş. Bu durumda hiç tereddüt etmiyorum, hastanın şikayetlerini dinlemeden koro-

ner anjiyo öneriyorum. Çünkü genetik yatkınlık çok güçlü bir risk faktörü. Özellikle gençler, ailede koroner kalp hastalığı, stent, baypas riski olanlar, erken yaşta yakınları bunu yaşamış olanlar hiç tereddüt etmesinler, kalp doktorlarına başvursunlar. Ayrıca, sigara içmemeye, düzenli beslenmeye, hareketli bir yaşama ve şekerleri varsa onu kontrol etmeye ihtiyaçları var."

Genetik yatkınlığın sadece anne ve babadan kaynaklanmayabileceğini, bunun bir kuşak da atlayabileceğini belirten Köksal, dedede hatta ondan bir önceki kuşakta koroner kalp hastalığı öyküsü olmasının, hastalık ve kalp krizi riskini ciddi oranda artırdığını ifade etti. Köksal, kadınlarda genç koroner kalp hastalığı riskinin artmasının, sigara alışkanlığının yaygın olmasından ve doğum kontrol haplarının kontrolsüz kullanımının kaynaklandığını vurguladı. Cerrahi yöntemlerinden de bahseden Köksal, artık yüzde 90-95 oranında, göğüs kemiği kesilmeden, sol meme altından yaklaşık 5 santimlik bir kesikle kaburgaların arasından girilerek, kalp durdurulmadan, bazen kalp-akciğer makinesi bağlanılmadan hastaya koroner baypas yapabildiklerini anlattı. Köksal, bu yöntemle kalp durdurulmadığı için risklerin az olmasının yanında hastanın bir hafta sonra taburcu olabileceğini, iki 2 hafta sonra da normal hayata dönebildiğini aktararak, koroner kalp hastalığına karşı koruyucu en önemli faktörün, sabah saatlerinde tok karnına 3-4 kilometrelik tempolu yürüyüş yapmak olduğunu kaydetti. ●İSTANBUL-AA

FOTOĞRAF: AA

İşitme kaybı oranı 2060'a kadar iki katına çıkabilir

İşitme kayıpları günden güne artıyor. Bununla ilgili çeşitli açıklamalarda bulunan Kulak Burun Boğaz Uzmanı Doç. Dr. Selçuk Güneş, "Doğumsal işitme kayıpları aşağı yukarı sabit. Ancak beklenen ömrün uzaması ve yaşlı nüfusun artmasıyla işitme kaybı olan insan sayısı da artmaktadır. Bunun dışında dış etkenlerden kaynaklı işitme kayıpları da görülmektedir" şeklinde konuştu. Sanayi devriminden sonra insanların çalışma hayatında gürültüye maruz kalmanın çok fazla arttığını belirten Doç. Dr. Selçuk Güneş, "Burada iş sağlığı ve güvenliği ekipleri devreye girmelidir. Sağlıkli ses seviyelerinde çalışılması sağlanmalıdır. Koruyucu ekipmanın tam olması önemli. Bu tür önlemler alınarak işitme kaybına neden olabilecek ses seviyesine maruziyeti azaltılmak gerekir. Bu şekilde sürekli yüksek sese maruz kalmak biraz da sinsidir. O esnada anlamazsınız ancak etkisini yıllar içinde yavaş yavaş yaşarsınız" dedi. Devletin doğumsal işitme kayıpları için aldığı önlemlerden bahseden Doç. Dr. Güneş, "Yenidoğan tarama programları yapıyor. Geçmişte bu yoktu. Daha genel geçer testlerle yapılıyor. Şu anda çok iyi tespit eden testlerle zorunlu olarak her yeni

doğana yapılıyor. Bu muhteşem bir şey çünkü işitme kaybıyla doğan bir çocuğu daha bir iki yaşlarında dayken rehabilitate ettiğinizde normal insanlar gibi hayatına devam edebiliyor" açıklaması yaptı. Özellikle genç nüfusta ani işitme kayıpları görülebildiğine dikkat çeken İstanbul Arel Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Güneş, "Neden olarak viral enfeksiyonlar, stres suçlanıyor. İnsanlar bir uyanıyor sabah veya gün içerisinde bir anda telefonu kulağına götürdüğünde fark ediyor ki duymuyor. Belki beş dakika ya da bir gün öncesi duymuyordu. Bu insanlara özellikle vermek istediğim bir mesaj var. Bizim bu grup hastalarda işitme kaybını fark ettiği andan itibaren aradan geçen süreyle te-davideki başarılarımız azalıyor. İlk üç gün de en başarılı olduğumuz dönem. Üç günden sonra, birinci haftaya kadar biraz daha düşük başarıya ulaşabiliyoruz. İkinci haftaya kadar daha düşük bir başarıya ulaşabiliyoruz. Birinci ay sonrasıyla istatistiksel olarak anlamlı bir sonuç ortaya çıkmıyor. Bu yüzden bu durumlarda hemen bir KBB uzmanına gidin" uyarısında bulundu. ●İSTANBUL-İHA

Uzmanı uyardı: "Güneş çarpması olan çocuğunuza sakın soğuk duş yaptırmayın"

Aşırı sıcakların sürdüğünü, bu yüzden ebeveynlerin hem dikkatli hem de muhtemel bir güneş çarpmasında doğru ilk yardım uygulamalarını bilmeleri gerektiğini belirten Uzm. Dr. Açıkgözoğlu, "Sıcak çarpması olan çocukta ilk yapılması gereken vücut ısısının düşürülmesidir. Ancak bunun için soğuk suya daldırma yöntemini titremeyi ve ajitasyona neden olduğu için mecbur kalmadıkça tavsiye etmiyoruz" dedi. Doktorlar özellikle güneşin en dik geldiği 11.00-15.00 saatleri arasında güneşe çıkmaması, dikkatli olunması uyarılarını sürekli tekrarlar-ken, Acıbadem Kent Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı Dr. Aysel Açıkgözoğlu, güneş çarpması vakalarında artış olduğunu ifade etti. Sıcak çarpmasının uzun süreli yüksek sıcaklık veya güneş ışınlarına maruz kalındığında en hassas grupta olan bebek-çocuk ve yaşlılar ile kronik rahatsızlıkları olanları etkilediğini hatırlatan Uzm. Dr. Açıkgözoğlu, şöyle konuştu: "Güneş sadece sıcaklıkla değil ışıyla da çarpar. Ölüme varan ciddi sağlık sorunlarına yol açabiliyor. Sıcak aşırı terleme, aşırı terleme sıvı ve tuz kaybına, bu da

kan basıncının düşmesine neden oluyor. Güneş ışınlarına direkt maruz kalındığında sıcak çarpmasına bir de ışınların olumsuz etkisi ekleniyor. Güneş çarpması dediğimiz bu durumda ultraviyole ışınları beyindeki termoregülasyon (beden ısısı ayarlama merkezi) merkezini etkileyip bozabiliyor. Sıcak karşısında titremeyi ve buharlaşmasını artırarak vücut ısısının düşmesini sağlayan bu merkez çocuk da yetişkin de olsa işlevini yapamaz hale geliyor ve vücut soğutulamıyor. Güneş (sıcak) çarpması dediğimiz tablo ortaya çıkıyor. Bu tabloda; vücut ateşi yükselir, terleme değişimleri gözlenir. Ciltte kuruluk, kızamıklık oluşur, kusma bulantı görülür. Nabız yükselir, halsizlik, baş ağrısı, baş dönmesi, sersemlik hali olur. Nefes alma değişir. Zihin karışıklığı, bayılma diğer önemli belirtilerdir. Uzun süredir devam eden aşırı sıcaklardan her yaş grubu az ya da çok etkileniyor. Ancak sıcak çarpması açısından özellikle 5 yaş altı çocuk ve bebekler daha fazla risk altındadır. Bu belirtiler konusunda anne babalar dikkatli olmalı, benzer belirtiler gördüklerinde doğru ilk yardımcı uygulamalıdır." ●İZMİR-İHA

FOTOĞRAF: İHA

Akıllı lens ile uzak ve yakını görmek mümkün

Akıllı lensler son zamanlarda oldukça gündemde olup, uzak yakın veya hem uzak hem yakın görme sıkıntısı yaşayan hastalara konfor sağlıyor. Gözde görme işlevini kaybeden mercek ameliyatı ile çıkarıldıktan sonra yerine "akıllı lens" denilen mercekler yerleştiriliyor. Yaklaşık 10 yıldır katarakt ameliyatlarında uygun hastalar için tercih edilen lensler, görme sorununa çözüm sağlıyor. Kayseri DOKTORÖZ Göz ve Cerrahi Lazer Merkezi Başhekimi ve Vitreo-retinal Cerrahi Uzmanı Prof. Dr. Abdullah Özkırış, akıllı lensler hakkında bilgi verdi. Akıllı lensler hastaların görme sorununa çözüm olabilecek düzeyde etkili yapıdadır. Buradaki amaç, gözde doğuştan var olan ve artık işlevini yitirmiş mercek yerine yapay bir mercek uygulanarak hastanın görme kalitesini olabildiğince artırmaktır. Akıllı lensler, gözünde katarakt hastalığı olan ve bu nedenle ameliyat olması gereken hastalar için uygulanmaktadır. Bunun için uygun hastalar tercih edilmeli ve akıllı lens ameliyatı uygulanmalıdır. Hasta seçiminin oldukça önemli olduğunu söyleyen Cerrahi Uzmanı Prof. Dr.

Abdullah ÖZKIRIŞ, sözlerine şöyle devam etti. Bu akıllı lensler, katarakt hastalığı veya yüksek miyop veya hipermetrop olan hastalara uygulanabilir. Ancak diyabet (şeker), san noka, ileri astigmat, şaşılık, keratokonus ve korneal problemleri olan hastalar için de akıllı lens uygulamaları tercih edilmez. Göz içine yerleştirilen bu teknoloji harikası lensler bifokal (iki odaklı) ve trifokal (üç odaklı) olmak üzere üç çeşittir. Akıllı lens kullanmak için hastaya önce standart katarakt ameliyatı uygulanmalı ve hastanın kendi orijinal lensi çıkartılıp yerine uygun mercek yerleştirilmelidir. Ameliyat, standart katarakt ameliyatı gibi 8-10 dakika kadar sürmektedir. Bu operasyon sırasında göze dikiş uygulanmamakta ve hastalar aynı gün taburcu edilmektedir. Trifokal mercek takılan hastalar ise ameliyattan sonra gözlüksüz kitap okuyabilir, bilgisayar kullanabilir ve televizyon izleyebilir. Hastanın yaşam kalitesi de böylelikle artmaktadır. Uygun hastalara öncelikli olarak trifokal mercekler önerilmeli ve gereksiz ameliyat riski de ortadan kaldırılmaktadır. ●KAYSERİ-İHA

Liseye geçen hafızlar için Kur'an eğitim merkezleri açılacak

Diyanet İşleri Başkanlığınca liseye geçen hafızların ezberlerinin unutulmaması amacıyla ilk defa hayata geçirilecek Kur'an eğitim merkezleri, 9 Eylül'de açılacak. Ankara, İstanbul, Bursa ve Rize'de bu yıl faaliyete başlayacak merkezlerin sayısının 20'ye çıkarılması hedefleniyor. Yatılı hizmet verecek Kur'an eğitim merkezleri öğrencileri, örgün eğitimlerini Diyanet ve Milli Eğitim Bakanlığının (MEB) işbirliği kapsamında belirlenen imam hatip liselerinde alacak. Diyanet İşleri Başkanlığı Eğitim Hizmetleri Genel Müdürü Sedide Akbulut, AA muhabirine Kur'an eğitim merkezlerinin kurulmasının, kanunla Diyanet'e verilen bir görev olduğunu söyledi. Kur'an eğitim merkezlerini, ortaokulu bitiren ve liseye geçen hafızlar için daha nitelikli eğitim alanları oluşturmak için açacaklarını belirten Akbulut, "Çocuk 2-3 yıl gibi büyük bir çabayla hafızlığını yaptıktan sonra lise hayatına başladığında yoğun telaş ve ergenlik hafızlığının unutulmasına zemin hazırlayabilir. Biz çocuklarımızın hafızlığını korumak ve bunun üzerine bir şey koymak niyetiyle Kur'an eğitim merkezlerini açıyoruz." diye konuştu. Merkezlere kabul edilen çocukların örgün eğitimine de devam edeceğini dile getiren Akbulut, sözlerini şöyle sürdürdü: "Hafızlığını tamamlamış, LGS'ye girmiş öğrenciler bize başvuruda bulunacak. Hem liseye gidecekler hem de eğitim merkezlerimizde müfredatımızı da görecekler. Kur'an eğitim merkezlerindeki öğrencilerden beklediğimiz ilk şey, hafız olmaları. Yani hafız olup, LGS'ye sınavına girmeleri ve lisede okumaları gerekiyor. Burada hem lise hem de hafızlık şartı var. Tabii bir de LGS'den sonra biz bir yetenek sınavı düzenleyeceğiz. Yüzde 50 yetenek sınavı, yüzde 50 LGS başarıları esas alınarak birleştirilecek." Şimdiye kadar 500'ye yakın öğrencinin başvuruda bulunduğunu açıklayan Akbulut, "Yetenek sınavıyla üç erkek eğitim merkezimiz için 90 öğrenci alınacak. 30 kız öğrenci de Bursa'daki eğitim merkezimize kabul edilecek. Tercih talepleri alındı." bilgisini paylaştı. Öğrencilerin lisede İngilizce, Almanca ve Fransızca derslerini de almalarını teşvik edeceklerinin altını çizen Akbulut, İslami ilimler, dini musiki gibi dersleri de vereceklerini belirtti. ●ANKARA-AA

İstanbul'un barajlarında doluluk 13 günde yüzde 5 düştü

Kurak geçen yaz ayları nedeniyle İstanbul'un barajlarının doluluk oranı yüzde 51 seviyelerine kadar geriledi. Şehrin doluluk oranı 13 günde yüzde 5 düşerken, Alibey Barajı'nda kuraklık nedeniyle atıklar gün yüzüne çıktı. İstanbul'a su sağlayan barajların su miktarı yüzde 51.36 seviyesine kadar geriledi. Şehrin barajlarının doluluk oranı 3 Ağustos 2024 tarihinde yüzde 57 seviyesindeydi. Barajların 13 gün sonra doluluk oranı ise yüzde 52 seviyesine gerileyerek yüz-

de 5 düştü. Alibey Barajı ise doluluk oranı yüzde 17,82 ile İstanbul'un en kurak barajı oldu. Mağlova kemerinin büyük bir kısmının gün yüzüne çıktığı görüntüler havadan çekilen karelere yansdı. Su seviyesi azalması ile onlarca lastik, bidon, ayakkabı gibi atıklar gün yüzüne çıktı. Kuruyan baraj alanlarındaki toprakların çatalmış hali kuraklığın geldiği seviyeyi ortaya çıkarttı. Yaz aylarında bilinçsiz su tüketimi ve sıcaklar nedeniyle hızlı buharlaşma, yağışsız geçen yaz ayları ne-

deniyle su seviyesi hızla azalmaya devam ediyor. Uzmanlar yaz aylarında su tüketiminde dikkatli olunması gerektiği uyarısında bulundu. Son verilere göre İstanbul barajlarında doluluk oranları ise şöyle: Ömerli Barajı yüzde 53,14 ve Terkos Barajı yüzde 65,24 ile en yüksek doluluk oranına sahip. Büyükçekmece Gölü yüzde 49,66 doluluk oranına kadar gerilerken, Darlık Barajı yüzde 55,43 su oranına sahip. Sazlıdere Barajı yüzde 52,16 Kazandere Barajı yüzde 18.6 ile doluluk

FOTOĞRAF: İHA

oranı en az olan ikinci baraj oldu. Papuçdere yüzde 31.62 doluluk oranına kadar düşerken, Elmalı Barajı yüzde

59,17 seviyelerinde. İstrancalar Barajı ise yüzde 33.43 oranına kadar düşüş gösterdi. ●İSTANBUL-İHA

Türkiye'de orman yangınları geçen yıla göre yüzde 78 arttı

Türkiye'de çeşitli kentlerde rekor sıcaklıkların yaşandığı yaz mevsiminde orman yangınlarında da geçen yıla göre artış oldu. Orman Genel Müdürlüğü verilerine göre, Türkiye'de geçen yıl 1 Ocak-19 Ağustos döneminde 1419 orman yangını çıkarırken, bu yılın aynı döneminde 2 bin 529 yangın kayıtlara geçti. Yine aynı dönem mukayese edildiğinde yanan orman alanı 8 bin 865 hektardan 17 bin 456 hektara yükseldi. 1 Ocak-19 Ağustos tarihlerinde geçen yıl 2 bin 12, bu sene ise 2 bin 793 orman dışı yerde yangın çıktı. Bu sene ağustos ayında bugüne kadar 439 orman yangını çıktı. Ekipler, 4 günde (15-18 Ağustos arası) 109'u orman yangını olmak 247 yangına müdahale etti.

Doğu Akdeniz en hızlı ısınan bölgelerden biri

İzmir Bakırçay Üniversitesi Coğrafya Bölümü Başkanı ve Coğrafi Bilgi Sistemleri ve Uzaktan Algılama Uzmanı Prof. Dr. Şermin Tağıl, AA muhabirine, küresel ısınma-

Türkiye'de geçen yıl 1 Ocak-19 Ağustos döneminde 1419 orman yangını çıkarken, bu rakam 2024'ün aynı döneminde 2 bin 529'a çıktı.

FOTOĞRAF: AA

nın orman yangınlarını tetiklediğini ve yıkıcı etkilerini artırdığını söyledi. Türkiye'nin iklim değişikliğinin etkilerini en ağır hissedilen bölgelerden biri olduğunu vurgulayan Tağıl, şunları kaydetti: "Bilimsel bir rapora göre Doğu Akdeniz dünya üzerindeki en hızlı ısınan bölgelerden biri. Özellikle yaz aylarında bu ısınma daha belirgin hale geliyor. Sıcak

ve kuru hava koşulları, yangınların hızla yayılmasına ve daha yoğun hale gelmesine etkili faktörler. Türkiye, bu nedenle Portekiz ve İspanya gibi ülkelerle birlikte en yüksek yangın tehlikesine sahip ülkeler arasında yer alıyor. Türkiye'deki yangınların yüzde 90'ı insan kaynaklı. 2024 yazında Türkiye'deki artan orman yangınlarının temel sebebi iklim

faktörleri. İnsanlar yangınları başlatan en önemli etken olsa da uygun hava koşulları ve bitki örtüsü yangınların bu kadar geniş ve kontrol edilmesi güç hale gelmesini kolaylaştırıyor."

Bitki örtüsünün yanıcılığı arttı

Prof. Dr. Tağıl, bu yaz yangınlarının artmasında sıcaklık, rüzgar ve zemin neminin

başlıca etkenler olduğuna işaret etti. Son 13-14 aydır sıcaklıkların mevsim normallerinin üstünde seyrettiğini dile getiren Tağıl, "Yaz mevsimi, erken gelen sıcak hava dalgasıyla başladı ve bu durum, yüzeyin kurumasını hızlandırarak bitki örtüsünün yanıcılığını artırdı. Haziran ve temmuz, ülkemizin en sıcak ayları olarak kaydedildi. Ağustos ortasında ise yeni bir sıcak hava dalgası Türkiye'yi etkisi altına aldı. Özellikle Batı Anadolu'daki yüzey örtüsü sürekli sıcaklık dalgaları nedeniyle hızla kurudu, yangın riski ciddi şekilde arttı ve endişe verici bir boyuta ulaştı. Yangınların oluşumunda ve yayılmasında bitki örtüsü kritik bir yakıt kaynağıdır. Kızılçam, yanıcılık açısından en yüksek değere sahip ağaç türlerinin biri." Son iki ayda etkili olan kuru güneşli sektörü rüzgarlarının bitki örtüsünü kurutarak yangınlarla elverişli bir ortam oluşturduğunu ifade eden Tağıl, ağustosta kuzeyden esen güçlü rüzgarların ise yangın riskini daha da artırdığını sözlerine ekledi. ●İZMİR-AA

FOTOĞRAF: AA

Öğrencilerin dijital oyun bağımlılığında "yalnızlık ve sıkıntı" nedeni öne çıkıyor

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) Güvenli İnternet Merkezi tarafından yapılan araştırmada, ortaokul ve lise öğrencilerinin dijital oyun bağımlılıkları üzerinde etkili olan faktörler "yalnızlık ve sıkıntı" olarak belirlendi. BTK Başkanı Yardımcısı Dr. Abdülkerim Gün yürütücülüğünde BTK Güvenli İnternet Merkezi ve Muş Alparslan Üniversitesi işbirliğinde, Türkiye'deki ortaokul ve lise öğrencilerinin dijital oyun oynama alışkanlıklarının belirlenmesine yönelik gerçekleştirilen araştırmaya sonuçları açıklandı. Ortaokul düzeyinde 11 bin 891, lise düzeyinde 8 bin 493 olmak üzere 20 bin 384 öğrencinin katıldığı araştırmaya kapsamında dijital oyun, internet, sosyal medya bağımlılıkları ile mutluluk, siber zorbalık, sıkıntı ve yalnızlık durumları incelendi. Araştırmaya göre, öğrencilerin yüzde 95,49'unun mobil telefon sahibi olduğu ve hafta içinde 3 saate yakın dijital oyun oynadığı belirlendi. Lise ve ortaokul öğrencilerinin yüzde 35'i oyun bağımlılığı riski taşıırken,

lise öğrencilerinin yüzde 31'inin ve ortaokul öğrencilerinin yüzde 20'sinin internet bağımlılığı riski taşıdığı tespit edildi. Araştırmada, giderek artan sosyal medya bağımlılığı konusunda da önemli bulgulara ulaşıldı. Lise öğrencilerinin yüzde 50'sinin, ortaokul öğrencilerinin de yüzde 35'inin sosyal medya bağımlılığı riski taşıdığı saptandı. Araştırmada, ortaokul ve lise öğrencilerinin dijital oyun bağımlılıkları üzerinde etkili olan faktörler de belirlendi. Buna göre, oyun bağımlılığı üzerinde en çok etkili olan değişkenler sırasıyla yalnızlık, sıkıntı, mutluluk, internet ve sosyal medya bağımlılığı ile siber zorbalık oldu. Öğrencilerin mutluluk düzeyleri dışındaki yalnızlık ve sıkıntı gibi diğer değişkenler dijital oyun bağımlılığı düzeyini artırırken, mutluluk arttıkça oyun bağımlılığı düzeyinin düştüğü görüldü. İnternet kullanımının artmasıyla öğrencilerin yüzde 10'unun orta düzeyde siber zorbalığa maruz kaldığı, yüksek düzeyde siber zorbalığın ise nadir görüldüğü belirlendi. ●ANKARA-AA

Manisa, Uşak ve Muğla'daki orman yangınları kontrol altına alındı

Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, Manisa ve Uşak ile Muğla'nın Ula ve Yatağan ilçelerindeki orman yangınlarının kontrol altına alındığını ve soğutma çalışmalarının devam ettiğini bildirdi. Yumaklı, sosyal medya hesabından orman yangınlarındaki son duruma ilişkin paylaşım yaptı. Ekiplerin yangınlara müdahalesinin sürdüğünü işaret eden Yumaklı, "Manisa Gördes ve Uşak Eşme'deki orman yangınları havadan ve karadan yapılan müdahaleler sonucunda kontrol altına alındı, soğutma çalışmalarımız devam ediyor. Aydın Bozdoğan'daki yangın büyük oranda kontrol altında. İzmir Menderes, Muğla Ula ve Yatağan'daki yangınlar kısmen kontrol altında." ifadesini kullandı. Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, Muğla'nın Ula ve Yatağan ilçelerindeki orman yangınlarının kontrol altına alındığını

ve soğutma çalışmalarının devam ettiğini bildirdi. Yumaklı, sosyal medya hesabından orman yangınlarındaki son duruma ilişkin paylaşım yaptı. Ekiplerin yangınlara müdahalesinin sürdüğünü işaret eden Yumaklı, "Muğla Ula ve Yatağan'daki yangınlar kontrol altına alındı. Soğutma çalışmalarımız devam ediyor. Aydın Bozdoğan ve İzmir Menderes yangınlarını da tamamen kontrol altına almak için müdahalelerimiz sürüyor." ifadelerini kullandı. Uşak'ın Eşme ilçesinde otluk alanda başlayıp ormanlık alana sıçrayan yangında zarar gören alanlar havadan dron ile görüntülendi. Dereli köyü yakınlarında 17 Ağustos Cumartesi günü başlayıp, rüzgarın etkisiyle hızla büyüyen Manisa'nın Sangözü ilçesine ulaşan yangın, ekiplerin havadan ve karadan müdahalesi sonucu yaklaşık 46 saatte kontrol altına alındı. ●ANKARA-AA

FOTOĞRAF: AA

FOTOĞRAF: AA

İstanbul'da hava kirliliği yılın 7 ayında yüzde 14 arttı

İstanbul'da hava kirliliği, 1 Ocak-31 Temmuz tarihlerinde, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 14 yükseldi. Kentteki hava kalite ölçüm istasyonlarından derlenen verilere göre, İstanbul'da hava kirliliğini gösteren azot dioksit ortalaması 1 Ocak-31 Temmuz 2023'te 35,55 mikrogram/metreküp ölçüldü. Bu yıl ise bu rakam 40,61 mikrogram/metreküp olarak kayıtlara geçti. Buna göre, İstanbul'da azot dioksit kaynaklı hava kirliliği bu yıl 1 Ocak-31 Temmuz tarihlerinde, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 14 arttı. İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Uçak ve Uzay Bilimleri Fakültesi Meteoroloji Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hüseyin Toros, AA muhabirine yaptığı açıklamada, kentteki hava kirliliği değerlerinin her gün değiştiğini söyledi. Hava kirliliğinin değişmesinde trafiğin, sanayi tesislerindeki faaliyetlerin, ısınma kaynaklı kirleticilerin, meteorolojik etkenlerin önemli

olduğunu belirten Toros, özellikle İstanbul'da havanın kirlenmesinde en önemli etkenin trafik olduğunu ifade etti. Toros, İstanbul'da hava kirliliği değerleriyle ilgili çalışma yaptıklarını aktararak, "1 Ocak-31 Temmuz 2023 ile 1 Ocak-31 Temmuz 2024, yani son 2 yılın ilk 7 aylık verilerini incelediğimizde İstanbul genelindeki daha çok araç kaynaklı hava kirliliği olan azot dioksit değerlerinin 2024'te 2023'e göre yüzde 14 arttığını görüyoruz." dedi. İstanbul'da her gün yeni araçların trafiğe çıkmasıyla bu sayının giderek arttığını vurgulayan Toros, "Araç sayısı arttıkça hem İstanbul trafiğinin sıkışıklığı artıyor hem de araçlar dur kalk yaptıkça daha fazla emisyon salıyor, daha fazla atmosfer kirleniyor. İstanbul'un havasının temiz olması için dur kalk olayı ve İstanbul'daki araç sayısının azaltılması gerekiyor. Toplu taşımının daha fazla kullanılması gerekiyor." diye konuştu. ●İSTANBUL-AA

Aleyna'nın akülü arabasıyla ilk ziyareti Başkan Çerkez'e

UFUK AKYILDIZ

Akülü sandalyesi bozulduğu için 1.5 yıldır dışarı çıkmakta zorluk çeken ve sosyal hayatta pek çok zorluklar yaşayan 19 yaşındaki Aleyna, Başkan Çerkez'den tekerlekli sandalye talebinde bulundu. İlçede yardımlaşma ve dayanışmada örnek olacak birçok destekle gönüllere dokunan Başkan Çerkez, Aleyna'nın talebine kayıtsız kalmayıp ekipleri akülü sandalyenin Aleyna'ya ulaştırması için talimat verdi. Kısa bir süre içerisinde Aleyna'ya ulaşan ekipler, Başkan Çerkez'in hem akülü sandalye hem de tekerlekli sandalye hediyesi ulaştırdı. Uzun süredir sokağa çıkmakta zorluk çeken Aleyna hediyesi ile evinde çıktığı ilk gününde Başkan Çerkez'e makamında teşekkür ziyaretinde bulundu. 1.5 yıl sonra özgürce dışarı çıkabilecek imkana kavuşan Aleyna'nın mutluluğu gözlerine yansdı. Ziyarete hayat yolculuğunda önemli tavsiyelerde de bulunan Başkan Çerkez, ne olursa olsun hayata sımsıkı tutunması, kendisi geliştirmesi ve bol bol kitap okumasını önerdi. Başkan Çerkez, ayrıca her zaman Aleyna'nın yanında da olacağını da belirtti. Başkan Çerkez, Aleyna'nın annesi Sevda Dönder'in engelli rampası isteğini de geri çevirmedi. İlgili ekiplerle ile görüşen Başkan Çerkez, Aleyna'nın yeni akülü sandalyesi ile özgürce sokağa çıkabilmesi için gerekli çalışmaların yapılması talimatını verdi. Çekmeköy Belediyesi ekipleri Aleyna'nın kullanımına uygun rampanın yapımı içinde çalışmalara başladı. Çekmeköy Belediye Başkanı Orhan Çerkez, "Aleyna'dan bize akülü sandalye talebi geldi. Bozuk olduğu için 1.5 yıldır dışarı çıkmakta büyük zorluklar çektiği söylendi. Hızlı bir şekilde Aleyna için ekiplerimiz ile görüştük. İlgili birimden mesai arkadaşlarımız çok kısa sürede genç kızımızın isteğini yerine getirdi. Aleyna bizim için çok kıymetli. Bugünde akülü sandalyesi ile dışarı çıktığı ilk gününde bizleri ziyarete gelmiş. Bu hareketi bizleri çok mutlu etti. Çekmeköy'de Aleyna ve Aleyna gibi fiziki engelli bulunan evlatlarımızın kardeşlerimizin her zaman yanlarında olacağız." dedi.

Ataşehir'in 17 mahallesine deprem konteynerleri yerleştiriliyor

İstanbul'daki olası büyük bir depreme karşı hazırlıklar hız kesmeden devam ediyor. Bu kapsamda Ataşehir Belediyesi, kentsel dönüşüm hız vermeye hazırlanırken, ilçe genelindeki 17 mahalleye de deprem konteynerleri yerleştirmeye başladı. Her biri olası bir afet sonrasında ilişkin tam donanımlı olan bu konteynerler, afet anında ihtiyaçları karşılayacak.

25 yıl önce meydana gelen ve binlerce kişinin hayatını kaybetmesine yol açan 17 Ağustos Gölcük Depremi'nin yıl dönümünün ardından gözler olası büyük bir depremin beklendiği İstanbul'da. Bu kapsamda çalışmalarını aralıksız sürdüren Ataşehir Belediyesi ise dikkat çeken bir adım daha attı. İlçedeki 17 mahalleye deprem konteynerleri yerleştirmeyi planlayan belediye, donanımları tamamlanan konteynerleri ise bir bir parklara göndermeye başladı. 28 eyleme ilişkin afet risk haritalarını oluşturarak belediyeler arasında öncü olan Ataşehir Belediyesi, olası büyük bir deprem sonrasında yönelik 150 toplanma alanı ile 3600 metrekaarelik afet koordinasyon merkezinin yanı sıra arama ve kurtarma köpeklerinin de içerisinde yer aldığı tam donanımlı ve deneyimli ekibiyle öne çıkıyor. Olası İstanbul depremine ilişkin ilçe genelinde yapılacak çalışmalara yönelik Afet Koordinasyon Merkezi'nde basın mensuplarının da katılımıyla 'Ataşehir Afet Yönetim Toplantısı' gerçekleştirildi. Toplantıda, yıkıcı bir depremin ardından afetzedelere en kısa sürede yardım sağlamak amacıyla ilçenin farklı noktalarına konumlandırılacak deprem konteynerleri de tanıtıldı. Olası bir depreme hayat kurtaracak araç ve gereçlerin bulunduğu deprem konteynerlerinin içerisinde; seyyar aydınlatma takımı, jeneratör, delici ve kırıcı matkap, kazma - kürek, çekici - balyoz, yangın söndürme tüpü, ilk yardım seti, katlanabilir sedye, megafon, termal battaniye, soğuk iklim çadırı ve su deposu gibi 50 parça malzeme bulunuyor. AFAD standardına göre hazırlanan deprem konteynerlerinin içerisindeki malzemelerin kontrolleri ve bakımları da belediye tarafından belli periyotlarla yapılacak. Toplantı sonrası kon-

teynerler, Barbaros Mahallesi'nde 15 Temmuz Şehitler ve Demokrasi Parkı'na, Mustafa Kemal Mahallesi'nde Deprem Parkı'na ve Kayışdağı Mahallesi'nde Zeynel Özdemir 80. Yıl Cumhuriyet Parkı'na yerleştirilirken diğer mahalleler için de çalışmalar sürdürülüyor.

Birinci kademe risk taramaları tamamlandı

Öte yandan örnek bir model oluşturma hedefiyle bütüncül afet yönetimi çalışmalarını hızlı bir şekilde hayata geçirmeye devam eden Ataşehir Belediyesi, İstanbul Valiliği İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü (AFAD), İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve diğer afet yönetiminde görev alan tüm kurum/kuruluşlar ile koordineli olarak çalışmalarını sürdürüyor. İlçe bazında risk azaltma çalışmalarını yürüten ilk belediyelerden olan Ataşehir Belediyesi ilçe genelinde birinci kademe risk taramalarını tamamladı. İstanbul İl Afet Risk Azaltma Planı (İRAP) kapsamında ortaya konulan 28 eyleme ilişkin risk haritaları oluşturulurken ikinci kademe risk hari-

talarnın tamamlanmasının ardından kentsel dönüşüm sürecine hız verecek. Birçok ilçede bulunmayan donanım, kapasite ve ekipmana sahip 3 bin 600 m2 alana kurulu Afet Koordinasyon Merkezi ile de öne çıkan Ataşehir Belediyesi, bu merkezde heliport alanı, deprem simülasyon TIR'ı, arama kurtarma tatbikat alanı, arama-kurtarma köpek eğitim alanı ve yatakhane gibi kritik çok sayıda birimi barındırıyor. Herhangi bir afet anında hazır halde bulunan belediyeye bağlı Arama Kurtarma Ekibi de 7/24 esaslı nöbet sistemiyle çalışıyor. Ayrıca merkezde, bir adet arama kurtarma aracı, bir adet 4x4 arama kurtarma öncü aracı ile bir adet köpekli arama kurtarma aracı bulunurken, iki arama kurtarma köpeği, enkaz görüntüleme cihazı ve enkaz hassas dinleme cihazları da yer alıyor.

150 adet toplanma alanı belirlendi

Arama kurtarma malzemeleri ve deprem konteynerlerinin de olası bir afet durumunu hızla hazır halde bekleten Ataşehir Belediyesi, ilçe genelinde belirlendiği toplanma alanları ile dikkat çe-

kiyor. Ataşehir sınırları içerisinde 1.133.147 m2 alanı kapsayan 150 adet afet ve acil durum toplanma alanı belirlenirken, toplanma ve barınma alanlarının kapasitesinin artırılması ve alt yapısının geliştirilmesi için çalışmalar da sürdürülüyor. Toplantıda bir sunum yapan Ataşehir Belediye Başkanı Onursal Adıgüzel, ülkemizin büyük bölümünün ve en önemli kentlerimizin başında gelen İstanbul'un deprem kuşağında bulunduğu vurgulayarak, deprem riskine karşı hazırlık çalışmalarına büyük önem verdiklerini dile getirdi. 17 Ağustos 1999'da yaşanan büyük Marmara Depremi'nde yitirilen canları anan Başkan Onursal Adıgüzel, "25 yıl önce medyana gelen büyük depreme yaşanan acıları ve kaybedilen canları yüreklerimizde yaşamaya ve yaşatmaya devam ediyoruz." dedi.

Geçmişte yaşanan deprem acılarının öğrettiği dersleri unutmuyarak, Ataşehir'i depreme dayanıklı, güvenli ve bilinçli bir ilçe haline getirme konusunda yaptıkları çalışmalarını aktaran Başkan Adıgüzel, "Afet konusunda örnek bir model oluşturma hedefiyle ilçemizdeki bütüncül

afet yönetimi çalışmalarını hızla hayata geçiriyoruz. İstanbul Valiliği İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü (AFAD), İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve diğer ilgili kurumlarla koordineli bir şekilde çalışmalarımıza ara vermeden devam ediyoruz. Afet öncesinde yapılan hazırlıklar, afetten ne kadar etkileneceğimizi belirleyen en kritik unsurdur. Bu bilinçle, ilçe düzeyinde olası riskleri minimize etmeye yönelik çalışmalara öncelik verdik. Ataşehir Belediyesi olarak, bu alanda öncü bir rol oynayarak İstanbul'daki birçok belediyeye örnek teşkil ediyoruz" açıklamasında bulundu. Toplantı esnasında konuşan Deprem Uzmanı - İTÜ Geomatik Mühendisliği Bölümü Profesörü Himmet Karaman da depreme karşı alınması gereken tedbirlerle ilişkin bir sunum yaptı. Deprem anında binmaların nasıl tepkiler verebileceğini aktaran Profesör Himmet Karaman, olası bir İstanbul depreminde Ataşehir'in nasıl bir hasar görebileceğine dair Ataşehir Belediyesi ile birlikte deprem senaryoları hazırladıklarını ifade etti. Ataşehir'deki binalara özel tek tek senaryo oluşturulduğunu belirten Himmet Karaman, "Deprem sonrasında; altyapı ve üst yapı ile binaların alabileceği hasar oranlarını senaryolaştırarak acil durum planlarımızı hazırladık" dedi. Sunumlarının ardından katılımcılar AKOM'da yer alan Deprem Simülasyon Tırı ile 17 Ağustos Gölcük Depremi'nin 7.4'lük şiddetini deneyimleyip, acı dolu o günlere bir kez daha giderken, Ataşehir Belediyesi Afet İşleri Müdürlüğü'ne bağlı arama-kurtarma köpeklerinin gösterisi ise nefes kesti. Katılımcılara, deprem konteynerlerinin tanıtımını yapan Başkan Adıgüzel, Türkiye'deki meydana gelebilecek tüm afetlere karşı yardım edebilecek afet ekiplerini hazır bulunduklarını söyledi.

HARUN REŞİT AKÇAY

'Sultangazi Müzik Akademisi' ile yaz ayı daha verimli

Sultangazi Belediyesi tarafından hayata geçirilen Müzik Akademisi yaz ayı boyunca da çalışmalarına devam etti. İlçe sakinlerinin yaz aylarını daha verimli geçirmesine büyük katkı sunan akademi, piyanodan, kemana, bağlama ve gitara kadar birçok farklı eğitim veriliyor. Sultangazi Belediyesi, hobisini bir adım ileriye taşımak gençler için Müzik Akademisini hayata geçirmişti. Ödemiş Bayraktar Gençlik ve Kültür Merkezi'nde 16-35 yaş arasındaki vatandaşlara hizmet veren Müzik Akademisi, yaz aylarında da eğitimine devam ediyor. Piyanoda, keman, bağlama ve gitar branşlarının yer aldığı akademiye kursiyerler başlangıç/orta/ileri olmak üzere farklı seviyelerde eğitim görüyor. Sultangazi Belediye

MÜZEYYEN HÜLYA GÜNAY

Başkanı Abdurrahman Dursun, Müzik Akademisi'ni ziyaret ederek kursiyerlerle bir araya geldi. Derslere eşlik eden Başkan Dursun, kursiyerlerle de yakından ilgilendi. Müziğin önemine değinen Başkan Dursun; "Ruhu dinlendirmesinin yanı sıra sağlığa pek çok katkısı olduğu da bilimsel olarak kanıtlan müziğin özellikle gençlerimizin hayatında daha çok yer vermesi için Müzik Akademimizi hayata geçirdik. Yaz aylarında da eğitimimize hız kesmeden devam ediyoruz. Gençlerimizin yanı sıra müziği ilgilisi olan, hobisini ilerletmek isteyen komşularımızı da geri çevirmiyoruz. 16-35 yaş aralığında 140 kursiyerin eğitim gördüğü akademimizden geleceğin sanatçıların çıkacağına yürekle inanıyoruz" diye konuştu.

Bilim Fatih ile Havacılık Müzesi'nde tarihe yolculuk

Fatih Belediyesi bünyesinde etkinliklerine devam eden Bilim Fatih, Havacılık Müzesi'ne gezi düzenledi. Öğrenciler havacılığın tarihi ve teknolojik gelişmelerini yerinde inceleyerek bilimsel meraklarını artırıp tarihi bir yolculukla insanlığın uçuş macerasına derinlemesine anlama imkanı buldular.

Fatih Belediyesi'nin bilim ve sanat etkinlik platformu Bilim Fatih öğrencileri eğitim dünyasında zengin ve çeşitli deneyimlerle buluşturmaya devam ediyor. Bu kapsamda düzenlenen Havacılık Müzesi gezisi genç katılımcılara havacılığın tarihsel gelişimini yerinde inceleme ve bu alandaki önemli dönüm noktalarını öğrenme fırsatı sundu. Uçma insanlığın hayal dünyasında her zaman önemli bir yer tutmuştur. Antik dönemlerden bu yana gökyüzüne ulaşma çabaları farklı dönemler ve buluşlarla şekillenmiştir. Ancak bu hayal 20. yüzyılda uçaklar ve roketlerin icadıyla somut bir başarıya dö-

MUSTAFA ŞAHİN

nüşmüştür. Bilim Fatih'in düzenlediği bu gezide öğrenciler ilk uçuş denemelerinden modern havacılık teknolojilerine kadar uzanan bu uzun yolculuğu detaylı bir şekilde inceleme imkanı buldular. Gezi iki ana bölüme ayrıldı. İlk bölümde havacılık tarihinin önemli olayları ve bu alanda çığır açan öncü kişiler tanıtıldı. Öğrenciler Wright kardeşlerin ilk motorlu uçuşundan modern jet uçaklarına kadar olan süreci adım adım izlediler. Havacılığın gelişiminde rol oynayan mucitler,

mühendisler ve pilotlar hakkında ayrıntılı bilgiler edindiler.

Savaş uçaklarına büyük ilgi

İkinci bölümde ise müze bünyesindeki çeşitli uçaklar yakından incelendi. Öğrenciler farklı dönemlere ait uçakları görme ve bu araçların teknik özellikleri hakkında bilgi edinme fırsatına sahip oldular. Özellikle savaş uçakları ve sivil havacılığın simgesi haline gelmiş bazı uçak modelleri öğrencilerin büyük ilgisini çekti. Bu bölüm katı-

lımcılara insanlığın uçuş macerasını hem tarihî hem de teknolojik açıdan derinlemesine anlama imkanı sundu. Gerçekleştirilen atölye öğrencilerin bilimsel merakını artırırken havacılıkla ilgili bilgi dağarcıklarını genişletti. Bilim Fatih'in düzenlediği bu tür etkinlikler gençlerin bilim ve teknolojiye olan ilgisini pekiştirmekle kalmıyor, aynı zamanda bu alanlarda kariyer yapma isteklerini de teşvik ediyor. Katılımcı öğrencilerin etkinlik boyunca gösterdikleri ilgi ve sorular havacılık gibi teknik bir alanın dahi ne denli çekici olabileceğini bir kez daha ortaya koydu. Fatih Belediyesi, Bilim Fatih aracılığıyla öğrencilerini bilim ve sanatla buluşturmaya devam ederek onların farklı alanlarda bilgi edinmelerini ve bu bilgileri hayatlarına entegre etmelerini sağlamayı sürdürüyor.

Kızılırmak kavununun pazarının genişletilmesi hedefleniyor

Çankırı'nın Kızılırmak ilçesinde yetiştirilen ve kendine has lezzeti bulunan "on dilim kavunu" nun pazarının genişletilmesi hedefleniyor. Türkiye'nin önde gelen kavun üretim merkezleri arasında bulunan ilçede yaklaşık 20 bin dekar alanda, çoğunluğu "on dilim" olmak üzere dört çeşit kavun yetiştiriliyor. Kızılırmak'tan sulanması ve tuzlu toprağı dolayısıyla lezzetli olan kavun için Kızılırmak Kaymakamlığı öncülüğünde ekim sezonu başlamadan 2025'in mart ayında çalıştay yapılacak. Çalıştay ile kavunun veriminin artırılması, çiftçinin bilinçlendirilmesi ve pazarının genişletilmesi hedefleniyor. Kızılırmak Kaymakamı Bilal Çitil, AA muhabirine, ilçede kavunun yüz yılı aşkın bir süredir yetiştirildiğini söyledi. İlçede 4 çeşit kavun yetiştirildiğini ancak yüzde 70 civarında "on dilim" türünün üretildiğini belirten Çitil, "On dilim kavunumuzun özelliği, toprağın tuzlu yapısı, mineralli yapısından gelen bir tat ve lezzeti var. Özellikle rakım, toprağın yapısı, suyun durumuyla alakalı lezzet farklılığı var. On dilim kavunumuzun lifi yok, aroması çok lezzetli, raf ömrü uzun o yüzden tercih ediliyor. Genelde dayanıklı bir kavundur." diye konuştu. İlçede 400 çiftçi tarafından 20 bin dekar arazide kavun üretimi yapıldığını, kavun yetiştirilişinde ilçenin Türkiye'de 7'nci sırada yer aldığı dile getiren Çitil, dekar başı ortalama 3 ton üretim yapıldığı, bunun yüzde 90'ının on dilim kavunu, geri kalan yüzde 10'unun Kırkağaç kavunu olduğunu aktardı. Çitil, ilçede yaklaşık 54 bin ton on dilim kavunu üretildiğine işaret ederek, "Bizim pazarımız daha çok Ankara'da. Kızılırmak kavunumuz ve çeşitimizi dünyaya duyurmak için üniversitemizle birlikte çalıştay planlıyoruz. Bu çalıştayımızı da yaparak ürünlerin tanıtımını planlıyoruz. Bu çalıştayla ürünümüzün verimini artırmak, çiftçinin bilinçlendirmek ve reklam yaparak pazarımızı genişletmek istiyoruz." ifadesini kullandı. ●ÇANKIRI-AA

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, "2024 yılının 7 aylık döneminde 1,2 milyon ton ihracat taşınması gerçekleştirilerek geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 13,2 artışla rekor kırdık" ifadesini kullandı.

FOTOĞRAFLAR: AA

Demir yolu ile ihracatta 7 ayda 1,2 milyon ton yük taşındı

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, yazılı açıklamasında, Ocak-Temmuz 2024 dönemine ait ihracat amaçlı taşınan yük verilerini değerlendirdi. Türkiye'nin demir yolu taşımacılığında önemli bir ivme kazandığını vurgulayan Uraloğlu, "Ülkemizin ihracat taşımacılığında demir yolu kullanımının her geçen yıl arttığını görüyoruz, artan ihtiyacı karşılamak için Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde çevreci ve ekonomik yönleri ile öne çıkan demir yolu taşımacılığını ve ulaşım altyapımızı geliştirmek için durmadan çalışıyoruz. Neredeyse 100 yıldır değişmeyen konvansiyonel hatları da yeniledik. Organize sanayi bölgelerimizi, fabrikalarımızı ve limanlarımızı demir yolu ağına bağladık." değerlendirmesinde bulundu.

Uraloğlu, demir yolu taşımacılığının hem hız hem de

kapasite açısından Türkiye'nin ihracat potansiyelini artırdığını belirterek, "2024 yılının 7 aylık döneminde 1,2 milyon ton ihracat taşınması gerçekleştirilerek geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 13,2 artışla rekor kırdık. Türkiye'nin demir yolu taşımacılığının gelişen kapasitesi, ötümüzdeki yıllarda ihracat hacmini daha da artıracak. Demiryolu ile gerçekleştirdiğimiz ihracat, ülkemizin ekonomik büyümesinin önemli bir un-

suru. Hedefimiz, bu ağırları genişleterek, Avrupa'nın ticaret hatlarında Türkiye'nin stratejik rolünü daha da pekiştirmek." ifadelerini kullandı.

"İhracatın yüzde 86'sı İstanbul ve çevre illerden"

Demir yolu taşımacılığında İstanbul ve çevre illerinin önemli bir rol oynadığının altını çizen Uraloğlu, söz konusu taşımaların yüzde 86'sına denk

gelen 1 milyon 32 bin tondan fazla yükün, İstanbul ve çevre illerinden taşındığını bildirdi. Uraloğlu, İzmir, Eskişehir, Ankara ve Sivas gibi illerden de ihracat ürünlerinin Avrupa'ya ulaştırıldığına işaret ederek, bu taşımaların Türkiye'nin lojistik gücünü ve demir yolu taşımacılığının ihracattaki önemini ortaya koyduğunu, Avrupa ile bağlantısalılığı sağlayan demir yolu bağlantılarının hem ekonomik hem de çevresel açıdan büyük katkılar sunduğunu vurguladı. Bakü-Tiflis-Kars (BTK) demir yolu hattının faaliyete geçmesiyle Türkiye'nin Asya ve Avrupa arasındaki ticaret köprüsü olma rolünün daha da güçlendiğini vurgulayan Uraloğlu, altyapı iyileştirmeleri ve Avrupa ile Orta Asya demir yolları arasındaki işbirliği anlaşmalarının Türkiye'nin ihracat taşımacılığında daha fazla söz sahibi olmasını sağladığını belirtti. Uraloğlu, Türkiye'nin demir yolu taşımacılığında Av-

rupa ile olan bağlarının giderek güçlenmesi ve bu alandaki ihracat yönelimlerinin stratejik önemine de değinerek, şunları kaydetti: "Türkiye ve Avrupa arasında işlettiğimiz günlük en az 8 yük treni Avrupa'ya kesintisiz ticareti sağlıyor. İhracat edilen ürünlerin başında otomotiv yedek parçası, tekstil ürünleri, gıda, elektronik ürünler, kimyasal ürünler, çimento ve inşaat malzemeleri gibi ürünler geliyor. Bu taşımacılık altyapısı sayesinde sadece maliyet avantajı değil, aynı zamanda çevre dostu ve sürdürülebilir bir taşımacılık modeli sunuyoruz."

Demir yolu ile taşımacılığın daha çevre dostu bir seçenek olarak öne çıktığını vurgulayan Uraloğlu, sera gazı azaltımını ve rekabetçiliği hedefleyen Avrupa Yeşil Mutabakatı'na uyum sağlamanın Türkiye'nin 2053 net sıfır emisyon hedeflerine ulaşmak için demir yolu taşımacılığının kilit rol oynayacağını aktardı. ●ANKARA-AA

FOTOĞRAF: AA

Emtia piyasasında değerli ve baz metaller sert yükselirken, diğer gruplarda düşüş eğilimi görüldü

Geçen hafta fiyatlar libre bazında bakırda yüzde 4,1, nikelde yüzde 1,9, kurşunda yüzde 0,3, çinkoda yüzde 1,2 ve alüminyumda yüzde 2,9 arttı. Soya fasulyesinin kile başına fiyatı 9,5 dolarla Eylül 2020'den bu yana en düşük seviyeyi gördü. Emtia piyasasında geçen hafta ABD'de açıklanan verilerin resesyona endişelerinin azaldığına ve fiyat baskılarının hafiflediğine işaret etmesiyle değerli ve baz metaller sert yükselirken, Çin ekonomisine dair endişeler ve üretim artacağına yönelik öngörülerle diğer gruplarda düşüşler görüldü. ABD'de açıklanan verilerin resesyona endişelerinin azaldığına ve fiyat baskılarının hafiflediğine işaret etmesiyle ABD Merkez Bankası'nın (Fed) faiz indirimi yapacağına yönelik beklentilerin gücünü koruması emtia piyasasını olumlu etkileyen ana unsur oldu. Dünya genelinde açıklanan verilerden alınan sinyaller gelecek dönem için pozitif beklentilerin güçlenmesine neden oluyor. ABD'de Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), temmuzda aylık bazda yüzde 0,2 ile beklentilere paralel, yıllık bazda ise yüzde 2,9 ile tah-

minlerin altında arttı. Art arda dördüncü ayda yavaşlamaya devam eden yıllık enflasyon, Mart 2021'den bu yana en düşük seviyesini kaydetti. Analistler, ülkede enflasyonun Fed'in yüzde 2 hedefine ulaşma yolunda ilerlediğini gösterdiğini aktararak, bunun da bankanın istihdamı maksimuma çıkarmaya yönelik hedefine daha fazla odaklanmasına olanak tanıyacağını belirtti. Ülkede, perakende satışlar, temmuzda aylık yüzde 1 ile beklentilerin üzerinde artış kaydederken, perakende satışlarda bu dönemde yaşanan artış, Ocak 2023'ten bu yana kaydedilen en yüksek aylık yükseliş oldu. Çin tarafından açıklanan verilere göre, sanayi üretimi yıllık yüzde 5,1 artışla öngörülerin altında kalırken, işsizlik oranı yüzde 5,2 ile beklentilerin üzerinde kaldı. Buna karşın perakende satışlar yüzde 2,7 artışla tahminleri geride bırakan, bu durum durgunluk endişesinin öne çıktığı ülke ekonomisinde ekonomik aktivitenin yeniden canlanıyor olabileceği beklentilerini destekledi. Altının ons fiyatı 2 bin 509,8 dolarla rekor seviyeyi gördü. ●İSTANBUL-AA

Makine ihracatı 7 ayda 15,8 milyar dolar oldu

Türkiye'nin serbest bölgeler dahil toplam makine ihracatı Ocak-Temmuz döneminde 15,8 milyar dolar oldu. Makine İhracatçıları Birliği'nden (MAİB) yapılan açıklamada, Ocak-Temmuz döneminde Türkiye'nin makine ihracatına ilişkin verilere yer verildi. Bu kapsamda söz konusu dönemde, makine imalat sanayi konsolide verilerine göre Türkiye'nin toplam makine ihracatı 15,8 milyar dolar olarak gerçekleşti. Geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 2,2 olarak görülen düşüş, 27,8 milyar dolara ulaşan son 12 ayın ihracatında yüzde 0,9 olarak hesaplandı. Temmuzda geçen yılın aynı ayına göre yüzde 10,4 artış yakalayan sektör, gerçekleştirdiği bu atakla hazirandaki gerilemeden doğan farkı kapattı. Küresel resesyona kaygılarının devam ettiği bu dönemde önceki yıl verilerine yaklaşan makineci, kilogram başına ortalama ihracatını 7,4 dolar ile Türkiye genel ortalamasının 5 katına çıkardı. Sektör, Almanya ve Rusya'nın ardından en fazla ihracat yapılan ABD'de yüzde 11,1 düzeyinde bir yükseliş

yakaladı. Açıklamada konuya ilişkin değerlendirmesine yer verilen Makine İhracatçıları Birliği Başkanı Kutlu Karavelioğlu, yurt dışında seçim atmosferinin siyasi riskler oluşturduğu bir dönemde, küresel tehdit haline alan bölgesel çatışmaların belirsizlikleri artırdığını, bunun da dünyada finansal risk iştahının azalması kadar konuşulmasa da sınıfta ciddi bir düşüş eğilimi oluşturduğunu aktardı. Karavelioğlu, "Seçimlerin, iklimle ilgili krizlerin ve sık şiddetlenen çatışmaların belirsizlikleri artırdığı bir ortamda merkez bankalarının beklenen faiz indirimleri geciktikçe piyasalardaki durgunluk hissinin giderek artan bir resesyona kaymasına dönüşmesi doğaldır. Sanayi PMI verilerinde belirgin hale gelen baskı, küresel ihracat verilerine de yansıyor. Dünya genelinde faizlerin tepe noktasına ulaştığı son 12 aylık dönemde bizim ihracatımızdaki düşüşün yüzde 0,9 seviyesinde kalmaması olumlu. Bu veri bizim uluslararası rekabet gücümüzü gösteriyor." ifadelerini kullandı. ●ANKARA-AA

FOTOĞRAF: AA

FOTOĞRAF: İHA

Yerli ve milli güneş panelleri Amerika Kıtası'ndaki fuarlarda sergilenecek

CW Enerji, 21-22 Ağustos tarihleri arasında Miami'de düzenlenecek olan The Energy Expo ile 27-29 Ağustos tarihleri arasında Brezilya'da gerçekleştirilecek olan Inter Solar South America'da yerini alarak, son teknoloji ile geliştirdiği ürünlerini sergileyecek. Firma, ilk olarak 21-22 Ağustos 2024 tarihleri arasında Miami Macc Convention Center'de düzenlenecek olan The Energy Expo da yerini alacak ve ardından 27-29 Ağustos 2024 tarihleri arasında da Brezilya Expo Center Norte Sao Paulo'da gerçekleştirilecek olan Inter Solar South America'ya katılım sağlayacak. Fuarlar hakkında açıklamalarda bulunan CW Enerji Yönetim Kurulu Başkanı Tarık Sarvan, sektörleri ile ilgili hemen her etkinlikte aktif olarak yer almaya devam ettiklerini söyledi. Sarvan, Türkiye'de ve dünyanın çeşitli yerlerinde birbirine düzenlenen fuarlarda geliştirdikleri ürünlerini sergilediklerini ifade ederek, "Bu çerçevede ağustos ayı içerisinde Amerika Birleşik Devletleri ve Brezilya'da iki ayrı

fuara katılım sağlayacağız. 21-22 Ağustos tarihleri arasında ABD'nin Miami şehrinde Macc Convention Center'de düzenlenecek olan The Energy Expo'da 237 nolu standta yerimizi alacağız. Bu fuarın ardından 27-29 Ağustos tarihleri arasında da Brezilya'nın Sao Paulo şehrinde Expo Center Norte'de gerçekleştirilecek Inter Solar South America'da G4-149 nolu standta olacağız" dedi. Fuar hazırlıklarını tamamladıklarını dile getiren Sarvan, uzman ekip arkadaşları ile birlikte ziyaretçilerine ürünlerini detaylı bir şekilde anlatacaklarını kaydetti. Fuarlarda dünyanın birçok ülkesinden gelen ziyaretçilerle bir araya gelececeklerini belirten Sarvan, "Fuarlarda yerli ve milli olan güneş panellerimizi sergileyeceğiz. CW Enerji olarak, Türkiye'de üretilen ürünlerin dünya pazarında yer alabileceğini göstereceğiz. Fuarlar aracılığıyla küresel ölçekte bağlantılar kurma ve yeni pazarlar oluşturma hedefindeyiz" diye konuştu. Sarvan, tüm ziyaretçileri standlarına davet etti. ●ANKARA-İHA

TÜİK, nisan-haziran dönemi iş gücü istatistiklerini açıkladı

Türkiye'de işsizlik oranı, bu yılın ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre değişim göstermeyerek yüzde 8,8 seviyesinde gerçekleşti. Bu dönemde işsiz sayısı 3 milyon 156 bin kişi olarak belirlendi. Türkiye'de işsizlik oranı, bu yılın ikinci çeyreğinde, bir önceki çeyreğe göre değişim göstermeyerek yüzde 8,8 oldu. Bu dönemde işsiz sayısı 3 milyon 156 bin kişi olarak kayıtlara geçti. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), nisan-haziran dönemine ilişkin iş gücü istatistiklerini açıkladı. Buna göre, Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde mevsim etkisinden arındırılmış işsiz sayısı, bu yılın nisan-haziran döneminde bir önceki çeyreğe kıyasla 23 bin kişi artarak 3 milyon 156 bin kişi oldu. Mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı ise değişim göstermeyerek yüzde 8,8 seviyesinde kaldı. İşsizlik oranı, bu yılın ikinci çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre 0,9 puan azaldı. Aynı dönemde 15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı 0,4 puanlık artışla yüzde 16,3 oldu. Bu yaş grubunda işsizlik oranı erkeklerde yüzde 13,7 kadınlarda ise yüzde 21,5 olarak tahmin edildi. Öte yandan, geçmiş dönemlere ilişkin verilerde revizyona gidildi. Türkiye'de istihdam edilenlerin sayısı 2024'ün nisan-haziran döneminde bir önceki çeyreğe kıyasla 205 bin kişi artarak 32 milyon 661 bin kişiye yükseldi. İstihdam oranı ise bu dönemde 0,2 puanlık artışla yüzde 49,6 oldu. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Nisan-Haziran 2024 dönemine ilişkin iş gücü istatistiklerini açıkladı. Mevsim etkisinden arındırılmış istihdam edilenlerin sayısı, yılın ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla 205 bin kişi artarak 32 milyon 661 bin kişiye ulaştı. İstihdam oranı ise 0,2 puanlık artışla yüzde 49,6'ya çıktı. Bu oran, erkeklerde yüzde 67, kadınlarda yüzde 32,5 olarak hesaplandı. Mevsim etkisinden arındırılmış iş gücü, ikinci çeyrekte bir önceki çeyreğe göre 228 bin kişi artarak 35 milyon 817 bin kişiye yükseldi. İş gücüne katılma oranı yüzde 0,3 yükselişle 54,4 olarak kayıtlara geçti. İş gücüne katılma oranı erkeklerde yüzde 72,3, kadınlarda yüzde 36,8 oldu. ●ANKARA-AA

Görgün'den Kara Atmaca seyir füzesinin uçuşuna ilişkin açıklama

Savunma Sanayii Başkanı Görgün, "Kara Atmaca, KTJ3700 motoru ile uçarak, hedefini tam isabetle vurdu ve bugüne kadarki en uzun süreli uçuşunu gerçekleştirdi. Kara Atmaca, dünyadaki benzerlerinden bir adım önde yer alacak" dedi. Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığından (SSB) yapılan açıklamaya göre, ROKETSAN tarafından geliştirilen Kara Atmaca seyir füzesi, Kale Arge tarafından geliştirilen KTJ3700 motoru ile gerçekleştirildiği atış test faaliyetinde hedefini tam isabet vurarak en uzun süreli uçuşunu yaptı. SSB

tarafından, Kara Kuvvetleri Komutanlığının uzun menzilden hassas vuruş yeteneği kazanma ihtiyacına yönelik geliştirilen Kara Atmaca seyir füzesine ilişkin sözleşme 18 Ağustos 2021'de imzalandı. Açıklamada görüşlerine yer verilen Savunma Sanayii Başkanı Haluk Görgün, Kara Kuvvetleri Komutanlığının hareket ihtiyacını karşılamak amacıyla uzun menzile sahip, taktik tekerlekli kara aracından fırlatılabilen bir seyir füzesi olarak, 2021'de başlattıkları proje kapsamında geliştirilen Kara Atmaca'nın başlıca hedefleri arasında; stratejik kara hedef-

leri, hava savunma sistemi batarayaları, sabit/yeri değiştirilebilir karadan karaya füze sistemlerinin bulunduğunu ifade etti. Yaklaşık 250 kilogram ağırlığındaki bir harp başlığına ve görüntüleyici kızılötesi (IIR) arayıcı başlığa sahip Kara Atmaca seyir füzesinin, agresif manevralar gerçekleştirerek santimetre hassasiyetle belirlenen hedefleri imha edebilecek şekilde geliştirildiğini aktaran Görgün, şunları kaydetti: "Geçtiğimiz günlerde gerçekleştirilen atış test faaliyetinde Kara Atmaca, KTJ3700 motoru ile uçarak, hedefini tam isabetle vurdu

ve bugüne kadarki en uzun süreli uçuşunu gerçekleştirdi. Kara Atmaca, fark yaratan teknik ve taktik özellikleri ile dünyadaki benzerlerinden bir adım önde

yer alacak. Proje kapsamında emek veren ROKETSAN ve Kale Arge çalışanlarını tebrik ediyorum. Ülkemize ve aziz milletimize hayırlı olsun." ●ANKARA-AA

Elektronik vergi denetimi dönemi başlıyor

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, "Yeni sistemle, vergi müfettişleriyle mükellefler elektronik ortamda bir araya gelecek, görüşmeler bu ortamda yapılacak ve tutanaklar elektronik alınacak." dedi.

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Bakanlık ve Vergi Denetim Kurulunun (VDK) dijital dönüşüm çalışmalarına ilişkin bilgi verdi. Yeni teknolojik sistemlerle Bakanlık bünyesindeki dijital dönüşümü hızlandıracak ve bilişim teknolojilerinin etkin kullanımını teşvik edecek adımlar atılmaya işaret eden Şimşek, dijital dönüşüm çalışmalarının kayıt dışıyla mücadelede Bakanlığın elini güçlendireceğini söyledi. Şimşek, vergide adalet, etkinlik ve verimlilik ilkeleri çerçevesinde mükelleflerin vergi sistemine gönüllü uyumunu gözetilen düzenlemelerle devam edeceğini bildirdi.

Denetim süreçlerinin tamamen elektronik ortama taşınmasını sağlayacak altyapıyı oluşturacaklarını aktaran Şimşek, "Yeni sistemle, vergi müfettişleriyle mükellefler elektronik ortamda bir araya gelecek, görüşmeler bu ortamda yapılacak ve tutanaklar elektronik alınacak. Elektronik tutanak, telekonferans uygulamaları, makine öğrenmesi ve yapay zeka entegrasyonları gibi gelişmelerle bir sene içerisinde ciddi bir dijital dönüşüm hedefleniyor." diye konuştu. Şimşek, kullanılacak sistemlerin yurt içinden tedariki ve kurum

içi yazılımlarla milli ekonomiyi desteklediklerine de dikkati çekerek, "Yerli yazılım ve tüm verilerin Bakanlık sunucularında tutulması yoluyla yabancı bir firmanın bulutunda verilerin tutulması ve yurt dışı menşeli telekonferans uygulamalarının kullanılması gibi vergi mahremiyeti yönünden sorunlar yaratacak uygulamaların kaldırılması" ifadesini kullandı.

Defter ve belgelerin elektronik ortamda müfettişlere ibrar edilebileceğini ancak her koşulda incelemelerin tamamlanabilmesi için müfettiş ve mükelleflerin bir araya gelmesi gerektiğini belirten Şimşek, mükelleflere ulaşılamayan durumlarda dahi kağıt ortamında tutanağın alınması zorunlu-

ğunun sonra ermediğini söyledi. Şimşek, yeni adımla vergi incelemeye tutanağı gibi kağıt ortamında düzenlenen tutanakların tamamının e-imza kullanılarak elektronik ortama alınacağını bildirerek, kağıt, toner ve yazıcı kullanımından kaynaklı giderlerin sıfıra indirilmesiyle yüzde yüz dijital bir denetim birimi oluşturulduğunu anlattı.

Mükellefin yurt dışından gelmesine gerek kalmayacak

VDK'nin 9 büyük ilde denetim binası olduğuna işaret eden Şimşek, sözlerini şöyle sürdürdü: "Denetimler, mükelleflerin de katılımıyla çoğunlukla bu binaların bulunduğu yerlerde

yürütülüyordu. Tasarlanan sistemle, kurum içi video konferans ve elektronik görüşme uygulamaları devreye alınacak, mükelleflerin denetim birimlerine fiziken gelmelerine gerek kalmayacak. Müfettişlerle görüşme ve tutanakların elektronik ortamda gerçekleşmesi sağlanacak. Bu imkanlarla mükelleflere buldukları yerden kanuni sorumluluklarını yerine getirme kolaylığı sağlanacak. Örneğin, yurt dışında bulunan mükelleflerin sadece denetim için yurda dönme zorunluluğu ortadan kalkmış olacak. Böylece mükelleflerin vergiye uyum noktasında katlandığı zaman ve işlem maliyetleri azaltılacak." Şimşek, sistemle, müfettiş-

lerin seyahat zorunluluğu olmadan yurdun dört bir tarafındaki mükellefleri denetiminin önünün açılacağına dikkati çekerek, "Böylece iş gücünün yer değiştirmeden ihtiyaca göre belli şehirlerdeki denetimlere odaklanması kolaylaşacak. Bu şekilde seyahat ve konaklama masrafları azaltılırken olağüstü durumlarda bile kesintisiz kamu hizmetinin sunulabilmesi sağlanacak. Toplantı, eğitim ve konferans süreçlerinin tamamen elektronik ortama alınmasıyla organizasyon ve temsil giderleri azalacak." dedi. Farklı şehirlerdeki müfettiş ve mükelleflerin elektronik ortamda bir araya gelmesiyle denetimin yerelleşmesine bağlı olarak ortaya çıkacak risklerin de bertaraf edileceğini aktaran Şimşek, sözlerini şöyle tamamladı: "Yeni sistem sayesinde ayrıca e-uzlaşma ile uzlaşmaların elektronik ortamda gerçekleştirilmesi, e-izah ile mükelleflerin elektronik ortamda izaha davet müessesesi kapsamında izahata bulunabilmesi sağlanacak. Dış kurumların eğitim taleplerinin elektronik ortamda karşılanması, çeşitli sektörlerde verilecek elektronik ve uzaktan eğitimlerle vergi bilinci ve vergiye gönüllü uyumun artırılması öngörülmüyor." ●ANKARA-AA

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Işıkhan iş gücü istatistiklerini değerlendirdi

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan, sosyal medya hesabından, TÜİK'in yılın ikinci çeyreğine ilişkin iş gücü istatistiklerine ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Çalışma hayatını destekleyen politikaları sayesinde istihdamın artmaya devam ettiğini vurgulayan Işıkhan, şu bilgileri paylaştı: "İstihdam edilenlerin sayısı beklentilerimiz doğrultusunda 2024 yılının 2. çeyreğinde, geçtiğimiz senenin aynı dönemine göre 1 milyon 105 bin kişi artarak 32 milyon 661 bin kişi, istihdam oranı ise 1,3 puanlık artışla yüzde 49,6 oldu. İşsizlik oranlarında ise Orta Vadede Program (OVP) ve 12'nci Kalkınma Planı hedeflerimize uygun seyir devam ediyor. İşsiz sayısı 2024 yılının 2. çeyreğinde, geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre 244 bin kişi azalarak 3 mil-

yon 156 bin kişi olarak gerçekleşti. İşsizlik oranı 0,9 puanlık azalışla yüzde 8,8 seviyesine geriledi." Işıkhan, iş gücünde hem geçen çeyreğe hem de geçen yılın aynı dönemine göre artışın sürdüğünü dikkati çekerek, şunları kaydetti: "İş gücü, 2024 yılı 2. çeyreğinde, geçen yılın aynı dönemine göre 862 bin kişi artarak 35 milyon 817 bin kişi, iş gücüne katılma oranı ise 0,9 puanlık artışla yüzde 54,4 olarak gerçekleşti. 2024 yılının ilk çeyreğine göre ise 228 bin kişi artış gösterdi. Genç nüfusta da işsizlik oranı 2023 yılı 2. çeyreğine göre 1,4 puanlık azalışla yüzde 16,3 seviyesine geriledi. İstihdam desteği politikalarımızı kararlılıkla sürdürmeye devam edecek, yılın istihdam kalkınmasını tüm kesimlerimizin desteğiyle birlikte başaracağız." ●ANKARA-AA

Esnafa ücretsiz sağlanacak NarPOS cihazı tanıtıldı

Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu (TESK), NarPOS ve PaybyMe işbirliğiyle hayata geçirilen ve esnafın tüm iş süreçlerini tek bir uygulama üzerinden kolayca yönetmesini sağlayacak NarPOS cihazı, pilot bölge seçilen İzmir'de tanıtıldı. Karabağlar ilçesinde düzenlenen tanıtım toplantısında konuşan İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Başkan Vekili Ali Üstün, projenin pilot bölge İzmir'den başlayarak odaya kayıtlı tüm esnafa ücretsiz barkod sistemi ve yazılım desteği sunacağını belirtti. NarPOS'un esnafın maliyetlerini azaltarak işlerini büyütme-lerine destek olacağını aktaran Üstün, Projeye, esnafımızın ülke ekonomimize daha fazla katkı sağlamalarının önünü açacağımıza inanıyoruz." dedi. PaybyMe CEO'su Eren Deyiş de işletmelerin dijitalleşme süreçlerini kolaylaştırmayı önceliklediklerini, bu yeni ödeme çözümü sayesinde özel komisyon oranlarıyla esnafın hızlı ödeme almasını ve kazançlarını artırmayı hedeflediklerini söyledi. NarPOS Kurucu Ortağı İlyas Akça ise pro-

jeyle ilgili şu bilgileri paylaştı: "Kafe, market, restoran, kantin, otel, pastane, okul gibi birçok satış noktası için sınırsız çözüm sunan NarPOS ile esnafımızın işlerini bir adım ileriye taşıyacaklarına inanıyoruz. Pilot bölge İzmir'den başlayarak TESK üyesi tüm esnaf, bu projeden faydalananak işlerini kolaylaştıracak." Vallet Kurucu Ortağı ve CEO'su Görkem Bayramoğlu de Ege ve Akdeniz bölgelerindeki tüm küçük esnaf teknoloji ile buluşturmayı hedeflediklerini ifade ederek, şunları kaydetti: "Vallet olarak, uzun süredir geliştirilmekte olduğumuz finansal teknoloji çözümleri ile küçük ve orta ölçekli işletmelerin kazançlarını artırma yolunda emin adımlarla ilerliyoruz. Bu süreçte İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği (İESOB), PaybyMe ve NarPOS ile imzalanan esnafımıza özel Ücretsiz NarPOS Projesi'ni İzmir başta olmak üzere Ege ve Akdeniz bölgesinde hayata geçirmek üzere, PaybyMe Resmi Temsilcisi olarak sorumluluğu üstlenmekten büyük mutluluk duyuyoruz." ●ANKARA-AA

Rekabet Kurulu Tetra grubu şirketlerine 130,9 milyon lira para cezası kesti

Rekabet Kurulu, Tetra Pak Paketleme Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi ile Tetra Laval Holding & Finance SA'ya (TLHF) 130,9 milyon lira idari para cezası verilmesini kararlaştırdı. Rekabet Kurumunun internet sitesinde yayımlanan duyuruya göre, Tetra Pak Paketleme Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi ve TLHF'den oluşan ekonomik bütünlük hakkındaki soruşturma sonuçlandı. Soruşturma sonucunda, Kurul, söz konusu ekonomik bütünlüğün "aseptik sıvı gıda karton ambalaj üretimi ve satışı" ve "aseptik sıvı gıda karton ambalaj üretimi ve satışı" pazarlarında hakim durumda olduğunu tespit etti. Kurul, ekonomik bütünlüğün, tescil ettirdiği 3D aseptik prizma

şekil marka ve tasarım başvuruları ile değerlendirmeye aşamasındaki diğer 3D marka başvuruları ve eylemleri vasıtasıyla hakim durumunu kötüye kullanarak Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal ettiğine karar verdi. Bu nedenle Kurul, Tetra Pak Paketleme Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi ve TLHF'ye müteselsilen 130 milyon 889 bin 523 lira idari para cezası uyguladı. Öte yandan, Kurul, ekonomik bütünlüğün gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 30 gün içinde soruşturma konusu mevcut marka ve tasarım haklarından vazgeçmesine, değerlendirme aşamasındaki 3D marka başvurularını geri çekmesine ve bu durumu Kuruma tevsiik etmesine karar verdi. ●ANKARA-AA

CHP Lideri Özel, Mahmud Abbas ile görüşti

Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Genel Başkanı Özgür Özel, Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas ile telefon görüşmesi gerçekleştirdi. CHP Genel Başkanı Özel, Filistin Devlet Başkanı Abbas ile bir telefon görüşmesi gerçekleştirdi. Özel, görüşmede Mahmud Abbas'ın TBMM Genel Kurulu'na hitap ettiği oturumda geçirdiği kaza nedeniyle bulunmadığı için üzüntülerini dile getirdi. Cumhuriyet Halk Partisi'nin Filistin halkının hakkı davasının her zaman yanında olduğunu vurgulayan Özel, genel başkan seçildikten sonra dünyadaki 119 lidere bağımsız Filistin Devleti'ni tanımalarını isteyen bir mektup gönderdiğini ve tüm yurt dışı ziyaretlerinde Gazze'deki katliamlara dikkat çektiğini hatırlattı. "Başkenti Doğu Kudüs olan, 1967 sınırlarında bir Filistin devleti kurulmasını gerekli görüyor ve iki devletli çözümü destekliyoruz" diyen Özel, Filistin halkının mücahedeğinde her türlü sorumluluğu üstlenmeye hazır olduklarını vurguladı. Özel, Türkiye'yi ziyaretinden dolayı teşekkürlerini sunduğu Abbas'ın Gazze'ye gitme kararını da desteklediklerini ifade etti. Mahmud Abbas, Özel'e geçmiş olsun dileklerini ileterek, Cumhuriyet Halk Partisi'nin tarihini ve Filistin davasına süren desteğini çok iyi bildiklerini, bu destekleri ve yardımları hiçbir zaman unutmayacaklarını aktardı. Özel'in Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı ve Sosyalist Enternasyonal Başkan Yardımcısı olarak çok önemli görevlerde bulunduğunu, bu görevler nedeniyle kurduğu temaslarda Filistin meselesini gündeme getirdiğini ifade eden Mahmud Abbas, "Siz dünyaya açılan bir pencere gibisiniz" dedi. CHP lideri Özel'i Filistin'e davet eden Abbas, "Sizleri ikinci ülkeniz Filistin'e davet ediyorum. Seçtiğiniz herhangi bir tarihte gelebilirsiniz, Filistinli kardeşlerinizin durumunu yakından takip edebilirsiniz. Bu davet açık bir davettir" ifadelerini kullandı. ●ANKARA-İHA

Fenerbahçe Spor Kulübü Başkanı Ali Koç ve Yönetim Kurulu Üyeleri, CHP Genel Başkanı Özgür Özel ve MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'yi ayrı ayrı ziyaret etti.

Fenerbahçe Spor Kulübü Başkanı Ali Koç'tan CHP ve MHP'ye ziyaret

Fenerbahçe Spor Kulübü Başkanı Ali Koç ve Yönetim Kurulu Üyeleri, CHP Genel Başkanı Özgür Özel ve MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'yi ayrı ayrı ziyaret etti. CHP Genel

Başkanı Özgür Özel, Fenerbahçe Spor Kulübü Başkanı Ali Koç ve Yönetim Kurulu Üyeleri ile CHP Genel Merkezi'nde bir araya geldi. Yapılan açıklamaya göre, Özel'e CHP Genel Sekreteri Selin Sayek Böke ile Genel

Başkan Yardımcıları Deniz Yücel, Sevgi Kılıç ve Gülşah Deniz Atalar eşlik etti. Koç, Özel'e Fenerbahçe forması hediye etti.

Bahçeli, Koç ile görüşti

Fenerbahçe Spor Kulübü

Başkanı Ali Koç, daha sonra beraberindeki heyetle MHP Genel Merkezine geçti. Ali Koç ve Fenerbahçe Spor Kulübü Yönetim Kurulu üyelerini, parti genel merkezine gelişinde MHP Genel Başkan Başdanışmanı

Eyyup Yıldız karşıladı. Basına kapalı gerçekleşen görüşme, yaklaşık bir saat sürdü. Görüşmenin ardından Ali Koç'u, genel merkez binasından MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli uğurladı. ●ANKARA-AA

Orman yangınlarına ilişkin provokatif paylaşım yapan 20 hesap yöneticisi hakkında işlem başlatıldı

İçişleri Bakanı Yerlikaya, "Orman yangınları gibi milletçe büyük üzüntü duyduğumuz ve devletimizin tüm kurumlarıyla mücadelesini sürdürdüğü bir konuda, halkımız arasına nifak tohumu ekmeye çalışanlara müsaade etmeyeceğiz." dedi. İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya, başta İzmir olmak üzere ülke genelinde çıkan orman yangınlarına ilişkin provokatif sosyal medyada provokatif

paylaşımlar yapan 20 hesap yöneticisi hakkında gerekli işlemlerin başlatıldığını bildirdi. Yerlikaya, sosyal medya hesaplarındaki paylaşımlarda, Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığına gerçekleştiren çalışmalarında sosyal medya platformlarında bazı hesaplardan başta İzmir olmak üzere ülke genelinde çıkan orman yangınlarına ilişkin provokatif paylaşımlar yapıldığını gö-

rüldüğünü belirtti. Bakan Yerlikaya, şunları kaydetti: "Bu tür paylaşımlar yapan 20 hesap yöneticisi tespit edilmiştir. Emniyet Genel Müdürlüğümüz koordinasyonunda Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığımız ve Güvenlik Daire Başkanlığımız ile birlikte ilgili emniyet müdürlüklerimizden yaptığımız çalışmalar sonucu provokatif paylaşım yapan 20 hesap yöneticisi hakkında gerekli iş-

lemler başlatılmıştır. Orman yangınları gibi milletçe büyük üzüntü duyduğumuz ve devletimizin tüm kurumlarıyla mücadelesini sürdürdüğü bir ko-

nuda, halkımız arasına nifak tohumu ekmeye çalışanlara müsaade etmeyeceğiz. Bu tür paylaşımların adaletle teslim edilecektir." ●ANKARA-AA

Adalet Bakanı Yılmaz Tunç: Orman yangınlarında toplam 22 şüpheliden 9'u tutuklandı

Adalet Bakanı Yılmaz Tunç, Aydın, Muğla, İzmir, Manisa, Tunceli, Bolu ve Uşak'ta meydana gelen orman yangınlarına ilişkin gözaltına alınan 22 şüpheliden 9'unun tutuklandığını açıkladı. Adalet Bakanı Tunç, sosyal paylaşım sitesi X hesabından yaptığı paylaşımında, "12-17 Ağustos tarihleri arasında Aydın, Muğla, İzmir, Manisa, Tunceli, Bolu ve Uşak olmak üzere 7 ilimizde meydana gelen orman yangınları hakkında ilgili Cumhuriyet Başsavcılıkları tarafından yürütülen soruşturmalar kapsamında şu ana kadar toplam 22 şüpheli gözaltına alınmış olup, şüph-

helilerden 9'u tutuklanmış, 5'i hakkında adli kontrol kararı verilmiş, 1'i ifadesinin ardından serbest bırakılmıştır. 7 şüphelinin gözaltı işlemleri devam etmektedir" dedi. Bakan Tunç, "Yangınlarla ilgili soruşturmalar titizlikle ve çok yönlü olarak sürdürülmektedir. Hayat kaynağımız ormanlarımızı sahip çıkmak hepimizin görevidir. Yangınlardan etkilenen vatandaşlarımızı bir kez daha geçmiş olsun dileklerini iletiyor, yeşil vatanımızı korumak için fedakarca görev yapan tüm ekiplerimize kolaylıklar diliyorum" ifadelerini yer verdi. ●ANKARA-İHA

Fahiş servis ücretleriyle karşılaşan velilere hukuki çözüm önerileri

Yeni eğitim ve öğretim dönemi yaklaşırken çocuklarını okula gönderecek veliler, okul servislerinde fahiş ücretlerle karşılaşmaları halinde hukuki yollara başvurarak ödedikleri yüksek miktarları geri alabiliyor. İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin (UKOME) 25 Temmuz'daki toplantısında okul servis ücretleriyle ilgili alınan karar doğrultusunda, 0-1 kilometre arası mesafe ücreti yüzde 16 zamlı 1665 liradan 1931,40 liraya yükseldi. Zam oranının belli olmasının ardından, bazı okullardaki servis şirketleri mesafe ücretlerine uymayarak velilerden fahiş fiyat talebinde bulunabiliyor. AA muhabiri, velilerin fahiş fiyatlarla karşılaşmaları halinde izleyebilecekleri çözüm yollarını uzmanlara sordu. Tüketici Konfederasyonu Hukuk Komisyonu Başkan Yardımcısı Mücahit Saraçlı, bu yıl en kısa mesafenin 23 bin lira olarak belirlendiğini ancak bazı servis şirketlerinin buna uymayarak 70-80 bin lira civarında para talep ettiğini söyledi.

Velilerin böyle bir durumla karşılaşmaları halinde okul yönetimine dilekçe sunarak durumunu bildirmesi gerektiğini ifade eden Saraçlı, fahiş fiyatların çözüme kavuşturulması noktasında okul yönetimine büyük bir görev düşüğünün altını çizdi. Saraçlı, bu şirketlerin okul idar-

resinin izni doğrultusunda servis hizmeti verdiğini belirterek, yönetimin durumu düzeltmemesi halinde velilerin ödeme makbuzlarıyla birlikte ilçe milli eğitim müdürlüklerine de şikayette bulunabileceklerini kaydetti.

Hostes farkı eklense de talep edilen rakam çok yüksek

Servislerde hostesin zorunlu olduğunu aktaran Saraçlı, servis şirketlerinin bunu öne sürerek ücretlere ek olarak yüzde 30 zam yapabileme yetkilerinin bulunduğunu da anlattı. Mücahit Saraçlı, hostes farkının eklenmesi durumunda bile bazı servisçilerin talep ettiği rakamların çok yüksek olduğuna dikkati çekerek, "23 bin liralık yakın mesafe ücretine yüzde 30'luk zam dahi yapılmış olsa 70-80 bin lira gibi fahiş, afaki rakamlar söz konusu değil. Bunun talep edilmesi yasa ve hukuka aykırı bir davranıştır, haksız kazanç elde etme

yoludur." değerlendirmesinde bulundu. Saraçlı, velilerin ödemelerinin 104 bin liraya kadar olan kısmına ilişkin makbuzları, ikamet ile okul adreslerini ve aradaki mesafeyi Tüketici Hakem Heyetlerine bildirmeleri halinde yapılacak tespitler neticesinde parayı geri alma hakkına sahip olduklarını kaydetti. Fahiş fiyat talep eden servisçilerin yasal çerçevede idari para cezalarına çarptırılması gerektiğini belirten Saraçlı, Milli Eğitim Bakanlığına bu konuda inceleme ve denetleme yapılması gerektiğini dile getirdi.

Davalar kısa sürede karara bağlanıyor

Avukat Barış Ülker ise bu konuda baktığı bir davayı anlatarak, mahkemenin servis şirketine ödenen paranın yasal faiziyle birlikte müvekkiline geri iadesine karar verdiğini aktardı. Bu tür fahiş ücretlerle karşılaşan velilerin hukuki olmayan bu

durumu ilk önce servis şirketine bildirmesi, sonuç alınamaması durumunda da Tüketici Hakem Heyetine müracaatta bulunması gerektiğine işaret eden Ülker, Tüketici Hakem Heyetinin başvuruyu reddetmesi durumunda Tüketici Mahkemesine itirazda bulunabileceğini anlattı. Ülker, mahkemenin bilirkişi raporu gibi herhangi bir talebinin olmaması durumunda davanın kısa sürede karara bağlandığını dile getirdi. Vatandaşların dava sürecinin uzun sürdüğünü düşünerek mahkemeye başvurmadıklarını belirten Ülker, "Veliler, ödedikleri fahiş ücretleri en yüksek oranda faiziyle birlikte iade alabilirler. Velilerin yargılama masraflarından kaçınarak haklarından feragat etmemesi gerekiyor. Hukuki mücahede sonucunda fazladan ödedikleri ücretin yanı sıra yargılama giderlerini de faiziyle birlikte iade alabilirler." ifadelerini kullandı. ●İSTANBUL-AA

AK Parti yeni anayasa çalıştayı düzenleyecek

AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Hayati Yazıcı, "Ekim ayından itibaren çalıştay yaparak Bir anayasa yapımının yol haritası nasıl olmalı? Yöntemi ne olmalı? AK Parti'nin bundaki rolü nedir? Bu konuları müzakere edeceğiz." dedi.

AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Hayati Yazıcı, AA muhabirine yaptığı açıklamada, A'dan Z'ye yeni bir anayasanın Türkiye'de siyaset kurumunun hep gündeminde olduğunu, özellikle de partisinin kurulduğu günden bu yana yeni bir anayasa yapma arzusunun her platformda dile getirdiğini ifade etti. Yazıcı, "Bu sırf bir arzu değil, bu bir gerekliliktir. Çünkü anayasa yapmak milletin hakkıdır." dedi. Millet'in bugüne kadar anayasa yapma hakkını kullanmadığını söyleyen Yazıcı, Cumhuriyet dönemi ve öncesinde yapılan anayasaların olağanüstü koşullarda, 1961 ve 1982 anayasalarının ise darbecilerce hazırlandığını anlattı.

"Doğru olan birlikte yapmaktır"

Yeni bir anayasanın gerekliliğine işaret eden Yazıcı, şöyle devam etti: "Anayasa bir ülkenin demokratik görünüşünün veyahut güvencesinin fanusu durumundadır. Böylesi önemli bir metne Türkiye'de ihtiyaç var. Değişikliklerle birlikte anayasa yapılabilecekler arasında uyumsuzluk, kopukluklar var bölümler arasında. Keza yaptığımız değişikliklerin de bir uygulama süreci var. Bu uygulamada gözlemlediğimiz eksiklikler de var. Bütün bunları tartışmak, müzakere etmek suretiyle A'dan Z'ye yeni bir anayasa yapma arzumuzu siyasi partilerle, kamuoyuyla paylaşıyoruz."

Yazıcı, bu hazırlıkların sadece bugüne münhasır olmadığını, Covid sürecinin ardından itibaren Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatı doğrultusunda Prof. Dr. Yavuz Atar başkanlığındaki bilimsel kurulun bir taslak hazırladığını anlatarak, "Çalışma hazır, bir tarafta duruyor. Anayasayı hep birlikte yapacağız. Doğru olan da bir-

likte yapmaktır, yani ülkenin anayasasını büyük küçük demeden hep birlikte katkı vermek suretiyle gerçekleştirmek." diye konuştu.

"Bir anayasa yapımının yol haritası nasıl olmalı?"

Hayati Yazıcı, yeni yasa döneminin başlamasının ardından yeni anayasa ile ilgili çalıştay düzenleyeceklerini belirterek, "Siyasi ve Hukuki İşler Başkanlığımız, Meclis açıldığında ekim ayından itibaren çalıştay yaparak Bir anayasa yapımının yol haritası nasıl olmalı? Yöntemi ne olmalı? AK Parti'nin bundaki rolü nedir? Bu konuları müzakere edeceğiz." dedi.

Yazıcı, katılımcıların hukuk, kamu yönetimi, siyaset bilimi ve sosyoloji alanındaki uzmanlardan ve akademisyenlerden oluşacağını vurgulayarak, şunları kaydetti: "Uzmanların bir masa etrafında müzakeresiyle olacak. Bilimsel bir toplantı gerçekleştireceğiz. Onların görüşü ve önerilerini alacağız. Bir anayasa yapımının yol haritası nasıl olmalı? Yöntemi ne olmalı? AK Parti'nin bundaki rolü nedir? Nihayet tasarlanan anayasanın mimarisi ve bu mi-

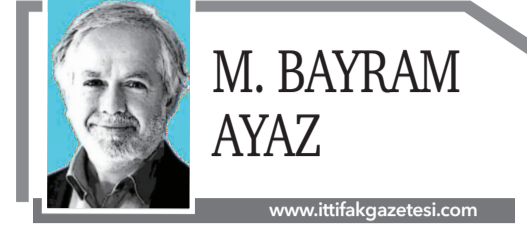
mariye uygun şekillenmesine varıncaya kadar bu konuları müzakere edeceğiz. Sonra bunları rapora dönüştürüp, partimizin yetkili organlarına sunacağız. Diğer siyasi partilerle de iletişim sağlanacak. Onlarla da paylaşmak suretiyle bir konsensus olursa bu sürecin ilerlemesini ve Türkiye'nin bunu başarmasını arzu etmekteyiz. İnşallah bunu gerçekleştireceğiz."

"Bir araya gelinirse bir ortak komisyon kurulur"

Yazıcı, anayasa yapımına ilişkin yöntemlerin müzakere sürecinden sonra belirleneceğini yineleyerek, "Bir araya gelinirse bir ortak komisyon kurulur. 2011'de yapılan çalışmaya benzer veya onun daha da realize edilmiş şekline dönüştürülmek suretiyle bir anayasa çalışmasını inşallah gerçekleştireceğiz." dedi. Eski TBMM Başkanı Cemil Çiçek döneminde çalışan komisyonun uzlaştığı maddelere değinen Yazıcı, "O günün şartları farklı. Yani bir mimari üzerinde bir tartışma yapılmaksızın, mevcut maddeleri gözden geçirmek suretiyle sağlanan bir konsensus. Onlar hak ve özgürlüklere ilişkin. Hak ve

özgürlükleri ilişkin alanlarda çok fazla tartışma da olmaz. Esas olan anayasanın devlet yönetimi için öngörülen mimari tasarımı ve bu tasarımın içini şekillendirmesi, doldurulması alanlarıdır. Bunları da çözümlenecek ve bu konuda çalışma yapmak suretiyle somut şekle dönüştürecek bir ortam yakalarız inşallah." ifadelerini kullandı.

Yazıcı, ihtiyaç duyulanın kısa zamanda gerçekleştirilemeyeceğini anlatarak, "Ama bu ihtiyaç gerçekten ülkenin çıkarlarına da hizmet edecek bir niyetse, önünde sonunda bu gerçekleşir. Bugün olmazsa yarın olur. Yeter ki çalışmamızla bu alana katkı sağlamış olalım." diye konuştu. Yeni anayasanın Mecliste kabul edilse dahi mutlaka millet'in onayından geçmesi gerektiğini ifade eden Yazıcı, "Baştan sona, birinci maddeden son maddesine kadar bir anayasa yapıyorsanız, bu anayasa yapma hakkını kendinde bulduran aziz millet'in onayından mutlaka geçmesi gerekir. Aksi takdirde eksik olur. Öyle bir anayasa da arzu edilen anayasacılık işlevini görmek konusunda son derece yetersiz kalır." dedi. ●ANKARA-AA

Sanal ağlar dava meselesidir

Sosyal medya, nefes alınan sanal bir atmosfer gibi. Her geçen gün yeni bir etkisi ile karşımızda. Türkiye kullanımında ilk sıralarda yer alırken risklere dair çalışmalar oldukça geride.

Meta şirketinin menşei olan ABD'de ise mahkeme yargılamaları dünden bugüne devam ediyor. Birkaç yıl önce şirketin üst düzey yetkilisinin temsil edildiği bir mahkemede, başsavcı grubunun karar özetini şöyle idi: "Instagram gençlere zarar veren on üç yıllık aldatmaca modelinin parçasıdır." Bu davada 42 eyaleti temsil eden parti sözcüleri riskleri şöyle ifade ettiler:

Meta şirketi, Instagram kullanıcıların kişisel akışlarında hangi içeriği göreceğini belirleyen algoritmalar üretiyorlar. Bu sayede gençleri platforma bağımlı kılmak için beynin ödül mekanizması sürekli uyarıcı içerikler seçiliyor. Kullanıcıya sınırsız gönderilen içeriklerin, tıpkı uyuşturucu bağımlılarında olduğu gibi zevk veren dopamin salgılayıcı döngüsü var. Sorumluluk gerektiren hayattan ekrana dönerek haz alma umuduyla sürekli sayfayı kaydırmaya şartlandırılıyorlar.

Davada, Instagram'ın gençlerin kendilerini akranlarıyla karşılaştırmaya teşvik etme şeklinin, siber zorbalıkla sonuçlandığını ve bunun "akıl sağlığına zarar verdiği" iddia edildi. Bu bulgu, 2021 yılında eski Facebook çalışanı Frances Haugen'in binlerce şirket belgesini sızdırması ile kamuoyuna açıklanmıştı. Verilere göre lise öğrencilerinin yaklaşık yüzde 16'sı bir yıl boyunca Instagram aracılığıyla siber zorbalığa maruz kaldı. Genç kızlar arasında on yılın en yüksek üzüntü veya umutsuzluk oranının rapor edildi.

Instagram gönderilerinde görünen beğeni sayısı, insanların kendilerini başkalarıyla kıyaslamaya neden oluyor. Şirket yetkilileri, beğen butonunun olumsuz etkisi konusunda kendi içinde tartışmalar yaptığını ifade ettiler. Dava savunucuları ise buna karşın; çocukları çevrimiçi ortamdan korumak için takipçi olabileceklerini ve bu mücadelede geri adım atmayacaklarını söylediler.

Eyaletler temsilcileri ayrıca, gün boyu kullanıcıların Instagram uygulamalarını kontrol etmeye teşvik eden uyarılar aldıklarını vurguladılar. Bu yöntemle platforma direnen ve duyarlı olan genç kullanıcıları bilerek hedef alındığı iddia edildi. Ayrıca Instagram'ın kullanıcıların bildirimleri kapatmasına imkan tanıyan özellikler eklediğini, ancak seçeneklerin "manipülatif" olarak

tasarlandığı söylendi. Davada, Instagram ayarlarında bildirimlerini kapatmaya çalıştıktan sonra bile bildirimleri açık tutmaları yönünde baskı yapmak üzere tasarlandığı dile getirildi.

Bir başka tespit şöyle: Platform ayarlarında kullanıcıların fotoğraflarını süslemek için sanal gözümlerle filtreleriyle kırışıklıkları düzelten araçları var. Bunun da bedeni abartılı bir şekilde idealize eden bir teşvik olduğu çıktı. Gençler arasında vücut imajı sorunlarına ve yeme bozukluklarına yol açmaktadır.

Davada çarpıcı bir bulgu da; gençlerin sayfalarını kendilerine özgü düzenlemeye kalkışmaları halinde, şirketin onları bağımlı tutan özelliklerle cesaretlerini kırdığı yönünde. Örneğin, kaybolmadan önce yalnızca 24 saat boyunca görüntülenebilen Stories gibi geçici içerikler, kullanıcılara yeni yüklemeler kaybolmadan önce sürekli olarak izlemeleri gerektiğini hissettiriyor. Eyalet temsilcileri ayrıca, yeni içerik yüklemeye devam eden Instagram akışlarının sonsuz kaydırma sistemini dile getirdiler. Davaya göre, "Yeni bilgilerin görüntülenmesinin doğal bir son noktası olmadığı için" kullanıcılar, yeni içerik aramaya devam etmezlerse bir kez daha bilgileri kaçırabileceklerdir korkusuna kapılıyorlar.

Dava başsavcısı Campbell, verdiği demeçte, "şirketin kâr elde etmesinin yanlış olmadığını ancak bunu vicdansız bir şekilde yapmanın yasa dışı olduğunu" vurguladı. Meta'nın tasarım kararları ile gençlerde bağımlılığı önleyebileceğini ancak şirketin buna yanaşmadığını ifade etti. Savcı, şirketin "gençlerimize verilen zararın azaltan alternatifleri kullanmayı" reddettiğini ifade etti.

Instagram gibi hizmetlerin genç kullanıcılara gerçekten zarar verip vermediği tartışmayı sürdürüyor. Davada sosyal medyanın çocukların ruh sağlığına yönelik derin riskine ilişkin "çok sayıda doğstergeste olduğu" kabul edildi. Sonuçta eyaletler davayı kaybetse bile, ülkeler arasında izlenen yeni yasalarla, sosyal medyanın kısıtlanması gündeme gelebileceği vurgulandı.

Teknolojinin 21. Yüzyılda zaferi gibi algılanan sosyal medya, ruh sağlığına yönelik bir "dijital serpinti" olabilir mi? Özellikle gençlerin daha özgürce dolastıkları bu atmosferin toksik etkilerini de dikkate almaları gerekir. Aksi halde çevrimdışı sosyalleşmesi beklenen gençlerin, sanal iklimde nefessiz kalmaları hep gündemde olacak.

"Çember 21" operasyonlarında aranan 4 bin 491 kişi yakalandı

İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya, yurt genelinde son 5 günde aranan kişilere yönelik düzenlenen "Çember-21" operasyonlarında, çeşitli suçlardan aranan 4 bin 491 firarı yakalandığını bildirdi. Yerlikaya'nın sosyal medya hesabından yaptığı açıklamaya göre, 81 ilde 5 günde çeşitli suçlardan aranan kişilere yönelik operasyonlar düzenlendi. Hakkında arama kaydı bulunan 4 bin 491 firarı gözaltına alındı. Bu kişilerden 4 bin 455'i 5 yıla kadar, 19'unun 5-10 yıl arası, 17'sinin ise 10 yıl ve üzeri süredir arandığı tespit edildi. Yakalananlardan 690'ının hırsızlık, 291'inin dolandırıcılık, 130'unun yağma, 118'inin

adam öldürme, 128'inin cinsel suçlardan, 860'ının nar-kotik suçlardan, 26'sinin terör suçlarından ve 400'ünün kaçakçılık ve organize suçları ve 1848'inin diğer suçları işledikleri için arandığı

belirlendi. Söz konusu firarilerin yakalanarak adalete teslim edildiğini belirten Bakan Yerlikaya, "Operasyonları yöneten valilerimizi, kaymakamlarımızı, il jandarma komutanlarımızı, il

emniyet müdürlerimizi, Sahil Güvenliğimizi ve operasyonlara katılan polislerimizi, jandarmalarımızı tebrik ediyorum. Milletimizin duası sizinle." ifadelerini kullandı. ●ANKARA-AA

Türk insani yardım görevlisi Madagaskar'da gözaltına alındı

Dışişleri Bakanlığı, Türkiye'nin birçok yerindeki orman yangınlarını söndürme çalışmalarına verdiği destek dolayısıyla Azerbaycan'a teşekkür mesajı yayımladı. Bakanlık, X sosyal medya platformundan

Azerbaycan'a teşekkür paylaşımı yaptı. Paylaşımında, "Ülkemiz genelindeki orman yangınlarını söndürme çalışmalarına verdiği değerli destek için can Azerbaycan'a teşekkürlerimizi sunuyoruz." ifadeleri

kullanıldı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, telefonda görüşmüş, Aliyev, bir yangın söndürme uçağını Türkiye'ye tahsis ettiklerini belirtmişti. ●ANKARA-AA

Türk insani yardım görevlisi Madagaskar'da gözaltına alındı

Yaklaşık 5 yıldır Madagaskar'da insani yardım faaliyetlerinde bulunan Gönüllü Vesileler Derneği Başkanı Ahmet Temel, dün sabah saatlerinde jandarma tarafından gözaltına alındı. Gönüllü Vesileler Derneğinden yapılan açıklamaya göre, gözaltına alınan Temel, aradan geçen 24 saate rağmen serbest bırakılmadı. Madagaskar'da 5 yıldır faaliyetlerine devam eden Dernek, başkente 900 kilometre mesafedeki Toliara'da 6 kişilik insani yardım gönüllüsü ekibiyle bir dizi yardım çalışması yürüttüğü esnada engellemeyle karşılaştı. Savcılık emriyle karakola davet edilen Dernek Başkanı Temel, ifade vermesinin üzerinden 24 saat geçmesine karşın serbest bi-

rakılmadı ve geceyi karakolda uygunsuz şartlar altında geçirmek zorunda kaldı. Temel'in gözaltı süresinin uzaması sebebiyle bölgede yürütülen insani yardım faaliyetleri durdu. Günübirlik olarak bölgedeki ihtiyaç sahiplerine ulaştırılan sıcak yemek, temiz su, ekmek ve çeşitli yardımların durmasının ardından ihtiyaç sahipleri, karakolun önüne gelerek Temel'e destek vermek için gösteri yaptı. Destek gösterisinde bulunan kalabalık, çok geçmeden polis tarafından dağıtıldı. Olayın ardından Türkiye Cumhuriyeti'nin Antananarivo Büyükelçiliği devreye girdi. Yerel makamlarla iletişimi halinde olan Büyükelçiliğin temasları sürüyor. ●İSTANBUL-AA

FOTOĞRAF: AA

Musaddık'ın devrilmesi, İran halkının Batılı güçlerin kendi ülkelerinin iç işlerine müdahalesine duyduğu öfkeyi pekiştirdi. Bu süreç, ülkede yaşanan siyasi değişimlerin başlıca tetikleyicilerinden oldu.

İran'da CIA-MI6'nın Musaddık'ı devirmesi ve ABD-İran ilişkilerinde kapanmayan yara: 1953 DARBESİ

TAHRAN-AA

İran'da 1953 yılında ABD ve İngiltere tarafından düzenlenen ve petrolü millileştiren Başbakan Muhammed Musaddık'ın devrilmesine yol açan darbe, İran ve ABD ilişkilerinde derin ve kalıcı yaralar açan bir müdahale olarak hafızalara kazandı.

Ülkede 19 Ağustos 1953'te gerçekleştirilen ve "Ajax Operasyonu" adı verilen, Tahran-Washington ilişkilerinde dramatik bir dönüm noktası sayılabilecek darbeye zemin hazırlayan ve İran'ın siyasi, ekonomik ile sosyal yapısını şekillendiren birçok önemli gelişme yaşandı. İran'ın devasa petrol rezervleri, ulusal bağımsızlık mücadelesi ve Batılı güçlerin müdahaleleri, bu darbenin zeminini hazırlayan faktörlerin en başında yer aldı.

İngiltere ve Rusya'nın İran'da nüfuz çabaları ve işgali

İran, 19. yüzyıl boyunca hem İngiltere hem de Rusya'nın nüfuz mücadelesine sahne oldu. Bu iki büyük güç, o dönemde İran'ın zengin doğal kaynakları ve stratejik konumunu kontrol etmek için sürekli rekabet etti.

1901 yılında İngiliz iş insanı William Knox D'Arcy, İran'ın petrol çıkarma ve işletme haklarını elde etti. Kaçarlar döneminin son yıllarında verilen bu imtiyaz, İran'ın "ekonomik bağımsızlığına" büyük bir darbe vurdu. İngiltere'nin bu anlaşmadaki baskın rolü, İran'da Batı karşıtlığını körükleyen faktörlerden biri haline geldi.

Birinci Dünya Savaşı (1914-1918) sonrasında İngiltere, İran üzerindeki etkisini daha da artırmaya çalıştı. 1919'da İran'a dayatılan bir anlaşma ile İngiltere, İran'ın askeri, mali ve politik kontrolünü ele geçirmeyi amaçladı da bu anlaşma, İran halkı ve milliyetçi liderlerin muhalefetiyle karşılandı. Bu dönemde İran'da yükselen milliyetçilik, İngiliz hegemonyasına karşı güçlü bir direnç doğurdu.

Şah Rıza Pehlevi'nin yönetimi sırasında, İkinci Dünya Savaşı (1939-1945) patlak verdikten iki yıl sonra, İran, savaşta tarafsız kalma çabalarına rağmen İngiltere ve Sovyetler Birliği tarafından işgal edildi.

Bu işgal, İran'ın stratejik konumu-

nun ve enerji kaynaklarının Batı için ne kadar önemli olduğunu bir kez daha gösterdi. Bu dönemde Sovyetler Birliği ve İngiltere, İran'daki Alman etkisini kırmak ve petrol yollarını güvence altına almak hedefiyle bu ülkeyi işgal etti. İktidardaki Şah Rıza Pehlevi, Eylül 1941'de Batılı güçlerin baskısıyla iktidardan indirildi ve yerine oğlu Muhammed Rıza Pehlevi getirildi. Bu müdahaleler, İran'da Batı'ya karşı duyulan hoşnutsuzluğu daha da artırdı.

İngiltere'nin İran petrolünü sömürmesi ve siyasete müdahaleleri milliyetçiliği yükseltti

Tüm bu olaylar yaşanırken 1940'ların sonlarında, İran'ın petrol sektörü İngiltere'nin kamu şirketi haline getirilen Anglo-Iranian Oil Company'nin (AIOC) neredeyse tamamen kontrolü altına alındı.

Bu şirket, İran ekonomisinin belke-

miği olan petrol gelirlerinin büyük bir kısmını alıyor ve petrolün asıl sahibi ülkeye ise oldukça düşük bir pay bırakıyordu. Bu durum, İran halkı arasında büyük bir memnuniyetsizlik yaratırken ülkede güçlü bir milliyetçi hareketin yükselmesine de neden oldu.

Soğuk Savaş döneminin başlangıç yıllarında hem İranlı aydınlar arasında hem de Sovyetler Birliği etkisindeki Tudeh Partisi'nde ortak milliyetçi görüş ortaya çıktı. Bu dönemde İran Meclisi'ndeki Milli Cephe Grubu ve bu grubun lideri eski Maliye ve Dışişleri Bakanı Muhammed Musaddık da ulusal politikalara vurgu yaptı. Musaddık, İngiliz petrol işletmecisi şirketle Şah döneminde 1933 yılında imzalanan ve ardından defalarca şirket lehine değişiklikler yapılan anlaşmaya güçlü şekilde karşı çıktı. 1950'de komünist Tudeh Partisi ve Milli Cephe Grubu'nun başını çektiği muhalefet sayesinde İran petrolünün millileştirilmesi istemiyle halk gösterileri başladı.

İngilizler Musaddık'ın göreve gelmesini tehdit saydı

Tam bu dönemde, 1951 yılında ülke siyasetinde öne çıkan bir figür olarak Musaddık, Başbakan seçildi. Hem Sovyetler Birliği hem de İngiltere'nin İran'a müdahalelerine karşı çıkan isimlerin başında gelen Musad-

dık, göreve gelir gelmez İran'ın petrol endüstrisini millileştirmek için hızla harekete geçti. Bu adım, İran'ın bağımsızlık mücadelesinin bir sembolü olarak görüldü. Musaddık'ın liderliğinde İran, petrol gelirlerinin tamamını İran halkının hizmetine sunmayı hedefledi ancak bu karar, İngiltere için büyük bir tehdit kabul edildi.

Musaddık'ın petrolü millileştirme kararını kabul etmeyen İngiliz hükümeti, İran'a karşı bir dizi ekonomik yaptırım uygulamaya başladı. Bu yaptırımlar arasında, İran'ın petrol satışlarını engellemek amacıyla uygulanacak bir deniz ablukası da vardı. İngiltere ayrıca, Musaddık hükümetini devirmek için uluslararası destek arayışına girdi. İngilizler, Musaddık'ın kendilerine karşı Sovyetler Birliği'ne yanaşabileceği endişesiyle ABD'yi de bu konuda harekete geçmeye ikna etmeye çalıştı.

Musaddık'a karşı başlangıçta temkinli bir yaklaşım benimseyen ABD, İran'ın Sovyetler Birliği ile yakınlaşmasından endişe duyuyor ancak duruma doğrudan müdahale etmekten de kaçınıyordu. ABD'nin bu tutumu 1952'ye gelindiğinde, Musaddık'ın AIOC'ye karşı tavizsiz tutumu ve İran'ın ekonomik durumu, Washington'daki endişeleri artırdı. Amerikalılar, İran'daki milliyetçi dalganın Sovyetler için bir fırsat olabileceğini düşünmeye başladı.

Uzun yıllar İran petrolünü sömüren İngiltere ise bu imtiyazını kaybettikten sonra Musaddık'ı devirebilmenin yollarını aramaya başladı. Bu konuda ABD'yi ikna etmek amacıyla yoğun bir diplomatik kampanya yürüttü. Musaddık'ın iktidarda kalması halinde diğer bölge ülkelerinin de Batı'ya karşı benzer bir tavır alabileceğini tezini geliştiren İngiltere, Musaddık'ın Sovyetler Birliği ile yakınlaşabileceği ve bu durumun Batı Asya'da Batılıların çıkarlarına büyük bir darbe vurabileceği argümanını öne sürdü. Bu argümanlar da ABD'yi Musaddık'a karşı daha agresif bir politika izlemeye yönlendirdi.

Musaddık'a karşı çok boyutlu darbe planının başlatılması

ABD Merkezi İstihbarat Teşkilatı'nın (CIA) 2013'te gizliliği kaldırılan belgelerle de kabul ettiği üzere 1953 yılının başlarında, CIA ve İngiltere Askeri İstihbarat Birimi (MI6), Musaddık hükümetini devirmek için bir darbe planı hazırladı. Plan, İran ordusu

Bugün dahi İran ve ABD arasındaki gerilimlerin kökeninde bu darbenin izlerini görmek mümkün.

çinde Musaddık karşıtı unsurları bir araya getirerek, hükümeti devirme amacı taşıyordu.

Aynı zamanda, CIA, İran'daki medya ve politikacılar arasında Musaddık'a karşı bir propaganda kampanyası başlattı. Bu kampanya, Musaddık'ın Sovyet yanlısı bir diktatör olduğu ve İran'ı komünizme sürüklediği algısını yaratmaya çalıştı. Bu süreçte, ABD ve İngiltere çeşitli aşiretler ve dini liderlerle temaslar kurularak Musaddık'a karşı bir ittifak oluşturulmaya çalışıldı.

Musaddık'ın devrilmesi için CIA ve MI6'nun üzerinde anlaşıldığı plan, İran'da monarşiyi yeniden güçlendirmek ve Musaddık'ı görevden almak üzerine kuruluydu. Plan, İran Şahı Muhammed Rıza Pehlevi'nin Musaddık'ı görevden alması için bir ferman imzalamasını ve bu fermana dayanarak Musaddık'a sadık olmayan unsurların harekete geçmesini içeriyordu. Bu dönemde Musaddık'la ciddi bir iktidar mücadelesi içine giren Şah, Ağustos 1953'te Başbakanı görevden alma girişiminde bulunan askerler tutuklandı, destekleyenlerin başlattığı büyük tepki gösterileri karşısında ülkeyi terk etmek zorunda kaldı.

İlk darbe girişimi başarısız olunca ikinci plan devreye sokuldu

Bu hazırlıklar sonucunda, 15 Ağustos 1953 gecesi, Musaddık'ı tutuklamak için bir grup asker harekete geçti ancak Musaddık, darbe girişiminden haberdar oldu ve karşı önlemler aldı. Darbe girişiminde bulunan askerler tutuklandı, Şah ise ülkeyi terk ederek Roma'ya kaçtı. Başarısız darbe girişimi, Musaddık'ın konumunu geçici olarak güçlendirdi ve ülkede halkın büyük bir kısmı ona destek vermeye devam etti.

Başarısız ilk girişimin ardından CIA, İran'daki darbeyi sürdürmek için yoğun bir çaba sarf etti. Bu süreçte, ABD dış siyasetinin bir parçası olarak propaganda kampanyası başlatıldı. Bu kampanya, Musaddık karşıtı gösterileri teşvik etmek, halk arasında karışıklık yaratmak ve Musaddık'a olan desteği zayıflatmak için kullanıldı. Ayrıca, CIA tarafından tutulan çeteler ve provokatörler, Musaddık'ın karşıtlarıyla sokak çatışmaları başlatarak kaos ortamı oluşturdu.

Ülkede 19 Ağustos 1953'te, ordu içindeki Musaddık karşıtı güçler yeniden harekete geçti. Bu kez, darbeye ordu içinden bazı unsurlardan daha

geniş bir destek sağlandı. CIA'nın finanse ettiği gruplar, Tahran sokaklarında hükümet aleyhinde protestolar düzenledi. Aynı gün, Musaddık'ın evi tanklarla çevrildi ve evine yapılan saldırı sonucunda Musaddık teslim olmak zorunda kaldı. Daha sonra askeri mahkemede yargılanan Musaddık, vatana ihanetle suçlandı ancak mahkeme, Musaddık'ı 3 yıl hapis cezasına çarptırdı. Bu sürenin sonunda Musaddık bir propaganda kampanyası başlattı. Hayatının geri kalanını Tahran'daki evinde gözetim altında geçirdi ve 1967 yılında 84 yaşındayken yaşamını yitirdi.

Musaddık'ın devrilmesinin ardından Şah ülkeye döndü

Musaddık'ın devrilmesinin ardından, Şah Muhammed Rıza Pehlevi, İran'a geri döndü ve iktidarı tamamen ele geçirdi. Darbeden sonra Şah, İran'da baskıcı bir yönetim kurdu. Bu dönemde, Şah'ın yönetimi, özellikle ABD ve İngiltere tarafından desteklendi. Şah, Batı'nın çıkarlarını korumak adına petrol endüstrisini yeniden yabancı şirketlerin kontrolüne açtı. Bu durum, halk arasında Şah'a karşı büyük bir öfke ve hoşnutsuzluk oluşturdu.

CIA, darbeye oynadığı rolü 60 yıl sonra itiraf etti

Her ne kadar İngiltere, darbeye rolünü kabul etmesi de İran darbesinde ABD'nin oynadığı role, 2000 yılında dönemin ABD Dışişleri Bakanı Madeleine Albright, 2009'da da dönemin ABD Başkanı Barack Obama, açıkça değindi. Daha sonra da CIA'nın 19 Ağustos 2013'te gizliliğini kaldırdığı devlet arşivlerinde, bu darbeye ABD ve İngiltere'nin rolüne dair kanıtlar ilk kez kamuoyuna açıklandı. Belgelerde CIA'nın, Musaddık aleyhindeki haberleri İran ve Amerikan medyasına yerleştirmek suretiyle darbeye nasıl hazırlık yaptığı anlatılıyor.

Belgelerin birinde "Askeri darbe, ABD dış siyasetinin bir parçası olarak, CIA'nın yönetiminde gerçekleştirildi." ifadeleri dikkati çekiyor.

1953 darbesi, sadece bir hükümetin devrilmesiyle sınırlı kalmayan, İran ve ABD ilişkilerinde derin ve kalıcı yaralar açan bir müdahale olarak tarihe geçti. İran'da Batı'ya karşı derin bir güvensizlik yarattı. Musaddık'ın devrilmesi, İran halkının Batılı güçlerin kendi ülkelerinin iç işlerine müdahalesine duyduğu öfkeyi pekiştirdi. Bu süreç, ülkede yaşanan siyasi değişimlerin başlıca tetikleyicilerinden oldu. Bu duygular, 1970'lerde İran Devrimi'nin yükselişine zemin hazırladı. Bugün dahi İran ve ABD arasındaki gerilimlerin kökeninde bu darbenin izlerini görmek mümkün.

Moldova Cumhurbaşkanı aday Furtuna: Türkiye her zaman Moldova'ya karşı dostane olmuştur

Moldova Cumhurbaşkanı aday Victoria Furtuna, Türkiye ile Moldova arasındaki iyi ilişkilere dikkat çekerek, "Türkiye, her zaman Moldova'ya karşı dostane olmuştur." dedi. Furtuna, AA muhabirinin, Moldova Cumhurbaşkanı adaylığındaki hedefleri, Rusya-Ukrayna Savaşı ve Türkiye ile Moldova ilişkilerine yönelik sorularını yanıtladı. Kampanyası ve sonraki süreçte Moldova'nın barışını, bağımsızlığını, tarafsızlığını ve egemenliğini korumaya vurgu yapacağına işaret eden Furtuna, "değerleri, gelenekleri ve inancı" teşvik ettiğini söyledi. Furtuna, güçlü bir ülkenin köklerini bilmesi gerektiğini ve başkanlığın halka yakın bir görev olarak icra edilmesi gerektiğini ifade etti. Ülkesindeki siyasetçilerin 30 yıldır "özgüveni azaltan" politikalar izlediğini savunan Furtuna, Rusya-Ukrayna savaşının Moldova'ya etkisine ilişkin güvenlik sorunlarının yanı sıra Ukrayna'daki çatışmanın ülkelerin ekonomik büyüme ve rekabet gücüne de olumsuz etkisi olduğunu kaydetti.

Moldova'daki ekonomik durum

Savaşın ticarete zarar verdiğini ve bölgenin yatırım için çekiciliğini azalttığını söyleyen Furtuna, bunun da iş dünyası için riskleri artırdığını ve savaşın başından itibaren ülkesinin ekonomik durgunluk içinde olduğunu vurguladı. Furtuna, Moldova'nın tarım alanında gelişmiş bir sektöre sahip olduğunu belirterek, ülkesinde Avrupa Birliği (AB) ve Rusya'ya ihrac edilebilecek çok sayıda meyve ve sebze ürünü olduğunu altını çizdi. Kişinev yönetiminin, savaşın ardından Rusya ile ticari ilişkileri kopardığını ifade eden Furtuna, bu durumun yerel üreticilere zarar verdiğine değindi. Furtuna, ülkesinin AB'ye ihracat yaptığını ancak bu pazarda kendi kurallarına bağlı olarak da ihracat ederek, Moldova'da çiftçilerin içinde bulunduğu durumla ilgili değerlendirmeler yaptı. ●MOLDOVA-AA

Blinken, mevcut müzakerelerin esir takası ve ateşkes için "son şans" olabileceğini söyledi

ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken, İsrail ile Hamas arasında esir takası ve Gazze Şeridi'nde ateşkese varılması için devam eden mevcut müzakerelerin "son şans" olabileceği yorumunda bulundu. Esir takası ve ateşkes müzakerelerinin görüşmek için bölgeye gelen Blinken, ilk durağı olan İsrail'de temaslarına başladı. İsrail Cumhurbaşkanı Isaac Herzog, 7 Ekim'den bu yana bölgeye 9. ziyaretini gerçekleştiren Blinken'i kabul etti. Görüşme öncesi yaptığı açıklamada Blinken, İsrail ile Hamas arasındaki esir takası ve Gazze'de ateşkes için yapılan müzakerelere değindi. Esir takası ve ateşkes müzakereleri için "belirleyici bir an" olduğunu söyleyen Blinken, "Büyük ihtimalle bu (mevcut müzakereler) rehinleri eve getirmek, ateşkes sağlamak ve herkesi kalıcı barış ve güvenliğine giden daha iyi bir yola koymak için muhte-

melen en iyi belki de son fırsat." ifadelerini kullandı. Blinken, İran ile İsrail arasında tansiyon nedeniyle bölgesel gerilim yaşanması için de çaba gösterdiklerini söyledi. Herzog ise İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu'nun müzakere önerisine yeni şartlar getirmesine rağmen esir takası ve ateşkes için yapılan görüşmelerden sonuç çıkmaması nedeniyle Hamas'ı suçladı. İsrail Cumhurbaşkanı, İran ile tansiyonun artmasının ardından "bölgede güç gösterdiği" için ABD Başkanı Joe Biden'a teşekkür etti. Katar'ın başkenti Doha'da 15-16 Ağustos'ta İsrail ile Hamas arasında esir takası yapılması ve Gazze'de ateşkes sağlanması için müzakereler yapılmıştı. Hamas, ABD, Mısır ve Katar'ın arabuluculuğunda yürütülen müzakerelerde Netanyahu'nun yeni şartlar engellediğini belirtmişti. ●ANKARA-AA

İsrail'in Gazze'ye düzenlediği saldırılarda 885 sağlık çalışanını öldürdü

İsrail'in 7 Ekim'den bu yana Gazze Şeridi'ne düzenlediği saldırılarda 885 sağlık çalışanı ve 289 insani yardım görevlisinin hayatını kaybettiği bildirildi. Birleşmiş Milletler Filistinli Mültecilere Yardım ve Bayındırlık Ajansı (UNRWA) Genel Komiseri Philippe Lazzarini, sosyal medya hesabından Dünya İnsani Yardım Günü dolayısıyla bir mesaj paylaştı. Lazzarini, Gazze'de mevcut tüm savaş kurallarının ihlal edildiğini ve sorumluların hesap vermesi gerektiğini belirtti. Gazze'de 7 Ekim'den bu yana düzenlenen saldırılarda 885

sağlık çalışanı ve 207'si UNRWA bünyesinde olmak üzere 289 insani yardım görevlisinin yaşamını yitirdiğini aktaran Lazzarini, bunların birçoğunun görevi başındayken hedef alındığına dikkati çekti. Lazzarini, Gazze'ye yönelik saldırılarda 160'dan fazla da gazeteci ve medya çalışanının öldüğünü anımsattı. İsrail'in 7 Ekim'den bu yana Gazze'ye düzenlediği saldırılarda 16 bin 314'ü çocuk, 10 bin 980'i kadın olmak üzere 40 bin 99 Filistinli hayatını kaybetti. İsrail ordusunun Gazze Şeridi'ne düzenlediği saldırılarda bir

gazetecinin daha hayatını kaybettiği bildirildi.

İsrail, Gazze Şeridi'nde bir gazeteciyi daha öldürdü

Yerel medyada yer alan haberlere göre, İsrail ordusu,

dün Han Yunus'un kuzeybatısındaki Hamed kentinde görev başındaki bir grup gazeteciyi hedef aldı. Söz konusu saldırının ardından Filistinli gazeteci İbrahim Muharib'den haber alınmadı. Kayıp olan Muharib'in cansız

bedeni Hamad kenti yakınlarında bulundu. Filistinli gazeteci Selma el-Kaddumi de dün İsrail ordusunun Hamed'de görev başındaki bir grup gazeteciyi açtığı ateş sonucu yaralanmıştı. ●İSTANBUL/GAZZE-AA

BM, 2023'te dünya genelinde rekor seviyede insani yardım çalışanının öldürüldüğünü bildirdi

BM İnsani İşler Koordinasyon Ofisi (OCHA), 19 Ağustos Dünya İnsani Yardım Günü dolayısıyla, öldürülen insani yardım çalışanlarına ilişkin yazılı açıklamayı yaptı. 2023'te dünyadaki çatışmalarda ön saflarda yer alan insani yardım görevlilerinin ölüm sayısının rekor seviyeye ulaştığı belirtilen açıklamada, BM ve ortaklarının hükümetlerden bu konuda "insanlık adına harekete geçme" çağrısında bulunduğu kaydedildi. Açıklamada, "2023'te 33 ülkede 280 insani yardım çalışanı öldürüldü. 2023 küresel insani yardım topluluğu için kayıtlara geçen en ölümcül yıl oldu. Bu inanılmaz derecedeki yüksek rakam, 118 insani yardım çalışanının öldürüldüğü 2022'ye kıyasla yüzde 137'lik bir artış temsil ediyor." denildi. 2024'ün insani yardım çalışanları için daha ölümcül bir yıl olabileceğine dikkat çekilen açıklamada, mevcut verilere göre, bu yıl 7 Ağustos tarihine kadar 172 insani yardım çalışanının öldürüldüğü kaydedildi. Açıklamada, "2023'teki insani yardım çalışanı ölümlerinin yarısından

Birleşmiş Milletler (BM), dünya genelinde geçen yıl 280 yardım çalışanının öldürüldüğünü ve 2023'ün küresel insani yardım topluluğu için kayıtlara geçen en ölümcül yıl olduğunu bildirdi.

fazlası Gazze'deki çatışmaların ilk üç ayında (Ekim-Aralık 2023) kaydedildi ve çoğunlukla (İsrail'in) hava saldırıları sonucu yaşandı. Ekim 2023'ten bu yana, çoğunluğu BM Filistinli Mültecilere UNRWA personeli 280'den fazla insani yardım çalışanı görevlisi sadece Gazze'de öldürüldü." denildi. Sudan ve Güney Sudan'da yaşanan aşırı şiddetin, 2023 ve 2024'teki trajik insani yardım çalışanı ölümü oranlarına katkıda bulunduğu vur-

gulan açıklamada, tüm bu çatışmalardaki kayıpların çoğunun yerel personel olduğunu da altı çizildi. Yemen'de de birçok insani yardım çalışanının tutuklu kalmaya devam ettiği de belirtildi.

"İnsani yardım çalışanlarına yönelik şiddetin normalleştirilmesi kabul edilemez"

Açıklamada görüşlerine

yer verilen BM İnsani İşlerden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısı ve Acil Yardım Koordinatör Yardımcısı Joyce Msuya, "İnsani yardım çalışanlarına yönelik şiddetin normalleştirilmesi ve bu konuda hesap verebilirliğin olmaması kabul edilemez." ifadelerini kullandı. İnsani yardım çalışanlarına yönelik şiddeti "vicdana aykırı" olarak da tanımlayan Msuya, bunun, her yerdeki yardım operasyonlarını etkilediğini

belirtti. Msuya, iktidardaki yöneticilere, sivillere yönelik ihlalleri ve bu menfur saldırıların cezasızlığını sona erdirmek için harekete geçmeleri yönündeki taleplerini yineledi. Açıklamada, bu yıl Dünya İnsani Yardım Günü'nde "#ActforHumanity" etiketiyle sosyal medyada bir dijital kampanyanın başlatılacağı bildirilirken, herkese buna destek olma yönünde çağrı yapıldı. ●CENEVRE-AA

İsrail hükümetinden orduya Gazze Şeridi'ndeki savaşın şiddetini artırma talimatı

İsrail hükümetinin Gazze Şeridi'nde soykırım savaşı yürüten İsrail ordusuna şiddetini artırma talimatı verildiği bildirildi. İsrail'deki Walla News'in haberine göre, hükümetteki politika ve güvenlik kabinesi, son dönemde İsrail'in ateşkes müzakerelerindeki konumunu güçlendirmek için orduya Gazze Şeridi'nde yürüttüğü savaşın şiddetini artırma talimatı verdi. Buna ilişkin İsrail makamlarından henüz resmi bir açıklama yapılmazken, İsrail ordusunun özellikle Gazze Şeridi'ni güneyinde, geniş çaplı yıkımın yanı sıra yüzlerce Filistinlinin ölümüne ve yaralanmasına yol açan saldırıları artarak sürdürüyor. Öte yandan, Hamas, ateşkes ve esir değişimiyle ilgili müzakerelerdeki ko-

numunu güçlendirme amacıyla İsrail'in Gazze Şeridi'ndeki çatışmaların şiddetini artırma kararını knadı. Hamas'ın Siyasi Büro üyesi İzzet Er-Rişk, yaptığı yazılı açıklamada, "Bu karar, Gazze Şeridi'ndeki halkımıza yönelik faşist saldırıların yeniden yoğunlaşması ve savunmasız sivilleri hedef alma konusundaki vahşiliklerinde ısrar etmelerinin göstergesidir." ifadelerini kullandı. Rişk, ABD'nin İsrail'e desteğine ve dünyanın bu soykırım savaşı karşısındaki suskun sorumsuzluğuna dikkati çekerek, "Bu karar, tüm dünyayı cinayete ve teröre susamış bu cani Siyonist-Nazi rejimin (İsrail) gerçekliğiyle karşı karşıya bırakıyor." ifadelerini yer verdi. ●KUDÜS-AA

Bangladeş'te geçici hükümet, ülkeye sığınan Arakanlı Müslümanlara desteğini sürdürecektir

Bangladeş'teki geçici hükümete "başdanışman" sıfatıyla başkanlık eden Muhammed Yunus, "Hükümetimiz, Bangladeş'e sığınan milyonu aşkın Arakanlıyı desteklemeye devam edecektir." dedi. Bangladeş'te yayın yapan Prothom Alo gazetesinin haberine göre Yunus, başkent Dakka'da düzenlenen etkinlikte Arakanlı Müslümanlara (Rohingya) ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Yunus, hükümetlerinin taraf olduğu tüm uluslararası, bölgesel ve ikili anlaşmalara bağlı kalacağını belirterek Bangladeş'in "Birleşmiş Milletler (BM) temelinde çok taraflılığın aktif parçası" olacağını ifade etti. Bangladeş'in BM'nin "barış gücü operasyonlarına" katkıları sürdürmeye ve derinleştirmeye istekli olduklarını dile getiren Yunus, "Hükümetimiz, Bangladeş'e sığınan milyonu aşkın Arakanlıyı desteklemeye devam edecektir." dedi. Yunus,

uluslararası toplumun, Arakanlı Müslümanların ülkeleri Myanmar'a "güvenle, haklarına sahip şekilde" dönebilmelerine ve insani yardıma ilişkin sürdürülebilir çabada bulunması gerektiğini vurguladı.

Arakanlı Müslümanlar

Myanmar'ın Arakan eyaletinde 2012'de Budistler ile Müslümanlar arasında çatışmalar çıkmış, olaylarda çoğu Müslüman binlerce kişi katledilmiş, yüzlerce ev ve iş yeri ateşe verilmişti. Arakan'daki sınır karakollarına 25 Ağustos 2017'de düzenlenen eş zamanlı saldırılar gerekçe gösteren Myanmar ordusu ve Budist milliyetçiler, kitlesel şiddet eylemleri başlatmıştı. Birleşmiş Milletler'e göre, Ağustos 2017'den sonra Arakan'daki baskı ve zulümden kaçıp Bangladeş'e sığınanların sayısı 900 bini geçti. ●ANKARA-AA

TFF'den Göztepe-Fenerbahçe maçında yaşanan olaylar hakkında açıklama

Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) Trendyol Süper Lig'in ikinci haftasında oynanan Göztepe-Fenerbahçe karşılaşmasında yaşanan olaylar hakkında açıklamada bulundu. Federasyondan yapılan açıklamada, "Trendyol Süper Lig'in 2. haftasında oynanan Göztepe-Fenerbahçe müsabakasında futbol sahalarında görmek istemediğimiz birtakım hadiseler yaşanmıştır. Misafir takım taraftarlarının tribüne girişlerinde yaşanan birtakım olaylardan dolayı, misafir takım kulüb başkanının talimatlara aykırı bir şekilde sahaya girip müdahale etmesini doğru bulmuyor ve kabul etmiyoruz. Bununla birlikte, misafir takım kulüb başkanına münferiden yapılan fiziki müdahaleyi çirkin buluyor ve hiçbir şekilde kabul etmiyoruz. Fenerbahçe Spor Kulübü Başkanı'na geçmiş olsun dileklerimizi iletiyoruz." ifadeleri yer aldı. Yaşanan olayların futbolda oluşturmak istenilen "kardeşlik iklimi"ne faydası olmadığı vurgulanan açıklamada, şunlar kaydedildi: "Futbolun tüm paydaşlarının ortak olduğunu, futbolumuzun marka değerini daha iyi noktalara taşıyabilmek için bu paydaşların sağduyulu bir şekilde birlikte hareket etmesi gerektiğini önemle belirtmek isteriz. Süreç detaylı bir şekilde federasyonumuzun ilgili kurulları tarafından değerlendirilecek olup, gerekli kararlar ivedilikle alınacaktır." ●İSTANBUL-AA

Samsunspor, 11 maç sonra deplasmanda kazandı

Süper Lig ekiplerinden Samsunspor, ligde 11 maç (260 gün) sonra deplasmandan galibiyeti yaşadı. Geçen sezon deplasman maçlarından eli boş dönen Samsunspor, 19 dış saha maçında sadece 1 galibiyet alırken, 16 mağlubiyet 5 de beraberlik almıştı. Bu sezon, Teknik Direktör Thomas Reis yönetiminde deplasmanda oynadığı ilk maçta galibiyet elde eden kırmızı-beyazlılar, büyük bir şanssızlığı da kırmış oldu. Karadeniz temsilcisi, ligde 11 maç aranın ardından deplasman galibiyeti elde etmiş oldu. Son olarak geçen sezon ligin 14. haftasında Adana'da Adana Demirspor'u 3-2 ile geçen kırmızı-beyazlılar, 2024-25 sezonunda ilk dış saha maçında Gaziantep FK'yı Carlo Holse'nin golüyle 1-0 geçmeyi başardı. ●SAMSUN-IHA

Toprak Razgatlıoğlu, 2024 Dünya Superbike Şampiyonası'nda 15 galibiyetle zirvede

Dünya genelinde yarış severler tarafından "El Turco" lakabıyla anılan Toprak, üst üste 13 yarış kazanarak, Portekiz ayağında bu alandaki rekoru İngiliz rakibi Jonathan Rea ve İspanyol Alvaro Bautista'nın elinden aldı.

Milli motosikletçi Toprak Razgatlıoğlu, 2024 Dünya Superbike Şampiyonası'nda 7 ayak sonunda toplam 15 birincilikle şampiyonluğun en büyük favorisi konumunda. Dünya genelinde yarış severler tarafından "El Turco" lakabıyla anılan Toprak, hem kendi yarış kariyeri hem de şampiyona tarihine ait rekorları geliştiriyor. Ay yıldızlı şampiyon motosikletçi, kariyerinde toplam 54 kez damalı bayrağı birinci sırada görerek İstiklal Marşı'nı tüm dünyaya dinletti. 1996 doğumlu sporcu, Dünya Superbike Şampiyonası kariyerinde 213 kez yarışa çıkıp, 133 kez ödül kürsüsünde yer aldı.

Milli sporcu, Portekiz ayağındaki son yarışla birlikte üst üste 13'üncü kez kürsünün ilk basamağında yer alarak, bu alandaki rekoru İngiliz rakibi Jonathan Rea ve İspanyol Alvaro Bautista'nın elinden aldı. Şampiyonanın üst üste kazanma rekorunu geliştiren Toprak, peş peşe 13 birincilikle kolay geçilemeyecek bir başarıya imza attı. Dünya Superbike Şampiyonası'nın Portekiz'de düzenlenen 7. ayağında 3 yarışta da kazanan başarılı motosikletçi, üst üste İtalya, İngiltere, Çekya ve Portekiz'de 3'er kez galibiyete imza atan ilk motosiklet yarışçısı un-

vanıyla da tarihe geçti. Yamaha takımıyla 2021 yılında Dünya Superbike şampiyonluğuna ulaşan Toprak, bu sezon da 7 etap sonunda toplam 15 galibiyetle BMW fabrika takımıyla (ROKIT BMW Motorrad WorldSBK) şampiyonluğun en büyük favorisi konumunda.

Toprak, şu anda genel klasmanda en yakın rakibi Ducati takımından İtalyan sporcu Nicolò Bulega'nın 92 puan önünde 365 pu-

anla zirvede yer alıyor. Genel klasmanda Nicolò Bulega 273 puanla ikinci, Aruba Ducati ekibinden İspanyol sporcu Alvaro Bautista da 223 puanla üçüncü sırada bulunuyor.

Uçar: "İnşallah ikinci dünya şampiyonluğunu ülkemize kazandıracacağız"

Milli motosikletçinin performansını AA muhabirine

değerlendiren Türkiye Motosiklet Federasyonu (TMF) Başkanı Bekir Yunus Uçar, Toprak Razgatlıoğlu'nun "El Turco" lakabıyla dünyada çok sevildiğini belirterek, şunları kaydetti: "Toprak, hem kendi rekorlarını hem de şampiyona tarihindeki rekorları bir bir kırıyor. BMW fabrika takımı ile çok iyi bir uyum yakaladı. TMF Milli Takımlar Kaptanımız Kenan Sofuoğlu'nun da doğru yönlendirmeleriyle inşallah ikinci

dünya şampiyonluğunu ülkemize kazandıracacağız. Şu ana kadar kendisi ve takımı için muhteşem bir performans sergiliyor. Toprak sayesinde şampiyonanın izlenme oranları arttı. Sosyal medya aracılığıyla da kendisine her yerden ciddi anlamda ilgi var. Üst üste kazandığı zaferlerle İstiklal Marşı'mızı her pistte rahatlıkla dinletiyor. Kısacası, "Toprak, ikinci defa dünya şampiyonluğuna gidiyor" diyebiliriz." ●ANKARA-AA

Ertuğrul Doğan: Başka takımlar taraftarlarına '12. adam' diyor, siz 15 adam gücünde olun

Trabzonspor Dergisi'nin 220. sayısına konuşan Başkan Ertuğrul Doğan, "Efsanemiz, Kuzey'in parlayan yıldızı, dünyanın en büyük şehir takımı Trabzonspor'unuzun kuruluşunun 57., Süper Lig'de yer almasının da 50. yıldızıdır. Geçen sayıdaki yazımda da belirtmiştim. Futbola dair köklerimiz 1900'lü yılların başına dayandığı gibi, bu şehir kültürü ve sanatıyla hep ön plana çıkmıştır. Mesela kurucu kulüplerimizden İdmanocağı'nın aynı zamanda tiyatro kolu da vardı. Takımlarımız hem sahada hem sahnede mücadele ederek, kültür ve sanatı futbola birleştirmeyi başarmıştır. İmparatorluklara ev sahipliği yapmış bu kadim şehrin takımının başında olmak gurur vesilesidir. Bu kulübü kurarak bugünlere getiren kurucu başkanlarımız, kurucu üyelerimiz, efsane futbolcularımız ve bordo-mavili formayı terletmiş oyuncularımız, eski başkan-

larımız ve eski yönetim kurulu üyelerimize saygılarımı sunuyorum. Ahirete irtihal edenlere Allah'tan rahmet, hayatta olanlara sağlık diliyorum" ifadelerini kullandı. Yeni sezonun hayırlı olmasını dileyen Doğan, "Gururla ve büyük bir heyecanla başlayacağımız yeni sezonun hayırlı olmasını diliyorum. Bizler için kolay bir yıl değildi ancak öğreticiydi. Lakin bize ne kadar çok şey öğretti ise, başkalarına daha fazlasını öğrettiğinden de eminim. Trabzonspor'un haksızlığa ve umursamazlığa karşı duruşu nettir ve hiçbir zaman değişmeyecektir. Bu zor yıl, tüm camiamızı kenetleyen, hırslandıran ve yeni sezon öncesi tam da ihtiyacımız olan gücü hepimize veren bir seneydi. Bu sayede henüz sezon başlamadan tek bir amaca, şampiyonluğa kilitlendik. Şimdi sıra profesyonel takımımızın üzerine düşeni yapmasında, taraftarlarımızın tribünleri dol-

durmasında ve dünyanın en büyük şehir takımına yaraşan desteği sunmasında" görüşlerine yer verdi. Yazıda Türkiye Futbol Federasyonu'ndaki görev değişikliğine de değinen Doğan, "Yeni bir yönetim ve yeni bir başkan ile görev geldi. Bu vesileyle yeni başkanımızı, aynı zamanda Trabzonspor Kulübü'nde de bir dönem başkanlık yapan Sayın İbrahim Hacısmanoğlu'nu tebrik ediyorum, başarılı bir görev süresi diliyorum. Biz her zaman tarafsızlığı, adaleti ve sadece hak edenin kazanacağı adil futbol ortamını istedik. Başkaları gibi sadece bizi kayıran birilerini değil, mert ve sözünün eri, adaleti sağlayacak iradeye sahip yönetimi istedik. Başkaca hiçbir talebimiz olmadı. Sayın Hacısmanoğlu, futbol tecrübesi olan, çalışkan ve mert bir insandır. İnaniyorum ki, yeni görevinde çok başarılı işlerin altına imza atacaktır" diye konuştu. ●TRABZON-AA

Kadrosunu yenileyen Tarsusspor sezona play-off hedefiyle başlayacak

Yeni sezon öncesi yaptığı 11 transferle kadrosunu yenileyen İlker Yapı Tarsusspor, ING Kadınlar Basketbol Süper Ligi'ni play-off potasında tamamlama hedefliyor. Tarsus ekibi, ligde geçen sezon çıktığı 28 karşılaşmada aldığı 9 galibiyet ve 19 yenilgiyle 37 puan topladı. Son haftalardaki performansıyla puan tablosunda 12. sıraya ulaşan Tarsusspor, ligde kalmayı başardı. Yeni sezona daha güçlü başlamayı isteyen kulüp, kadrosundan sadece Büşra Akgün ile yola devam etme kararı aldı ve 4'ü yabancı 11 oyuncu transfer etti. Başantrenör Cihat Barış Akgün, AA muhabirine yaptığı açıklamada, 2024-2025 sezonu için yeni ve dinamik kadro oluşturduklarını söyledi. Daha önce yaşadıkları sıkıntıların tekrarlanmaması için sahada mücadele eden ve ne istediğini bilen bir takım oluşturduklarını belirten Akgün, şöyle konuştu: "Amacımız sezon başından itibaren ligde var olduğumuzu, play-off hedeflediğimizi herkese göstermek. Umarım lige sakatlık ya-

şamadan başlangıç yapar ve bunu bütün sezona yayarız. Geçen sezon aldığımız galibiyetlerle ligde kalmayı başarmıştık. Bu sezon, play-off'ta yer alacak bir pozisyon için mücadele edeceğiz. Amaçlarımız, play-off potasında olmak, iyi sıralama elde etmek ve Türkiye Kupası'na katılmak." Akgün, yeni transferlerin adaptasyon sürecini kısa sürede atlatacağına dile getirdi. Hazırlık dönemini sıkı çalışmayla geçirdiklerini aktaran Akgün, "Sezon başlarına kadar yaklaşık 60 antrenman yapacağız. Bu süreç bize yetecektir. Ankara ve İstanbul'da turnuvalara katılacağız. Yapacağımız 9-10 hazırlık maçıyla sezona hazır hale geleceğiz." diye konuştu. Genel menajer Erbil Altanlar da 2024-2025 sezonuna play-off hedefiyle başlayacaklarını vurgulayarak, şunları kaydetti: "Mersin'i en iyi şekilde temsil edeceğiz. Maçın son saniyesine kadar mücadeleyi bırakmayan, kazanmak için oyun kurullarını çerçevesinde her şeyi yapan bir takım olacağız." ●MERSİN-AA

İttifak

20 AĞUSTOS 2024 SALI YIL: 28 SAYI: 9754

İttifak Sahibi
İTTİFAK GAZETECİLİK VE MATBAACILIK A.Ş.
Adına
Recep İncecik
Genel Yayın Koordinatörü
Hayreddin Turan
Yazışları Müdürü (Sorumlu)
Mustafa Şahin
Haber Müdürü İnternet Editörü
Hawa İncecik Aysu Mola
Sayfa Sekreteri
Elif Şahin

Yayın Türü: Yerel Süreli Yayın
Yayımlayan: İTTİFAK GAZETECİLİK
VE MATBAACILIK A.Ş.
İmzalı yazılardaki görüşler, yazarlarını bağlar.
Reklam ve Abone Müdürlüğü: 0212 514 06 62
Yönetim Yeri:
Küçük Ayasofya Mahallesi Çayıroğlu Sk. No:8
Sultanahmet - Fatih / İstanbul
Telefon: 0212 514 06 62
www.ittifakgazetesi.com
Matbaa:
AKOSMAN TURİZM BASIM YAY. REK.
DAĞ TIC. LTD. ŞTİ. Sanayi Mah. Sancaklı Cad.
Çarşı Sok. No: 24 Güngören / İSTANBUL
Tel: 0212 502 23 15

İttifak

20 AĞUSTOS 2024 SALI

www.ittifakgazetesi.com

AKTÜEL

Türk dilinin muhyî üstadı D. Mehmet Doğan'a rahmet (2)

Mütefekkir, gazeteci, yazar, Türkiye Yazarlar Birliği'nin Kurucularından, Şeref Başkanı, Türk dilinin muhyî üstadı D. Mehmet Doğan 11 Ağustos 2024 günü Ankara'da Hakk'a yürüdü. Yazımıza ikinci bölümü ile devam ediyoruz.

Müslüman-Türk irfanına, Türkçemize hamle çapında hizmetleri sebkaten eden D. Mehmet Doğan üstadımıza rahmeti vesile kılarak vefat dosyası hazırladık. Dosyamıza üç farklı nesilden münevverler katkıda bulundu. Birinci nesil yol arkadaşları: Bekir Sıddık Soysal ve Mustafa Şahin. İkinci nesil kardeşleri: Ahmet Dur, Hüseyin Emiroğlu, İhsan Kabil, Mehmet Ali Erdem, Mehmed Akif Köseoğlu ve Mehmet Nuri Yardım. Üçüncü nesil ise mânevî evlatları ve bir nevi hayrühalefleri: Mahmut Bıyıklı ve Fatma Gülşen Koçak.

Dost'tan yetim kalmak!

Bekir Sıddık Soysal/ Multidisipliner Sanatkar

Demek ki dosttan da yetim kalınmış...

60 yıla yaklaşan bir dostluğu anlatmak, benim yaşımında oldukça zor. Hafıza rekâketi ile mâlîl. Bir metin inşa etmek için de zihin gayreti yetersiz.

Dostundan yetim kalan gönül ise fevkalade melil.

Bu dostluğa tarih düşme gayreti ile hafıza zembereğini aylecele kurdum. Hafızamın kuytuvarlarına ne kadar ulaşabildim bilmiyorum. Belki sistematik bir yazı olmayacak. Mezkr zemberek ön şuuruna gönderirsem bahıtına deyip yarım asrı aşan bir yolu kat etmeye çalışacağım.

Mehmet Doğan adımı ilk defa Hareket Dergisinin muhtemelen 60'lı yılların sonundaki sayılarında birine gönderdiği bir şiirinde görmüştüm. "Olumsuz" adlı bir şiirdi bu. Sonrasında gönderdiği her şiir dergide yer aldığına göre şairlik vasfı kayda değer bir seviyeyi işaret ediyordu diye düşünüyorum.

Şiirle başlayan tecrübe yazı alanlarında karar kıldı.

Mehmet'in ilk nesri bir dizi inceleme idi. Türkiye'de Toprak Meselesi-I Toprak Reformu ve Aydının Yabancılaşması... Bu dizi "Cumhuriyet'ten Sonra Toprak Meselesi - I Devrim Dönemi - 1923 - 1934" ile devam etti. Arada Halil Kaleli müstear da yazılan ile dergiye omuz veriyordu. Bu yılların

İBRAHİM
ETHEM GÖREN

MUSTAFA
ŞAHİN

Hareket sayılarında Ankara'dan; Niyazi Adalı, Ali Birinci isimleri de yer alıyordu.

Mehmet, Siyasal Bilgiler Fakültesi bünyesinde kurulan Basın Yayın Yüksek Okulunda, Ali Birinci ve Niyazi Adalı ise SBF'de okuyorlardı. Niyazi Adalı, Osman Yüksel Serdengeçti sigasında, modern Ankara'yı eleştiren lirik yazarlar yazıyordu.

Bir gün Ali Birinci Dergi çevresi ve hususene Nurettin Topçu Hoca ile tanışmak için İstanbul'a Divan Yolu Ersoy Han'da mukim dergi idarehanesine geldi. Hoca ile konuşurken dergi yazarı arkadaşları Mehmet Doğan ve Niyazi Adalı da sohbet konusu oldu. Hoca, Mehmet'in adının önündeki "D" harfine öyle bir vurgu yaptı ki hepimizi güldürdü.

İçindeki şairlik cevheriyle yazılarının hemen hepsi deneme türüne müsemma yazılar olarak vücut buldu. Tahlil, tasvir, tenkit, kronik ve fikir ihtiva eden, bir üslup mükemmeliyeti ile edebilik vasfında temayüz eden yazarlık tecrübesi. Çabuk, kolay, muhtevalı yazma melekmesine daha yazarlığının ilk yıllarında ulaştı.

Her kelimeden vaka onda bir fikir zembereğine dönüşür, ruhu tutuşturur ve bir yeni esere inkılab eder. Mehmet, adeta münşi doğmuş. Derin vukufiyet kesbettiği Türkçenin mantığı, düşünme tarzı ile nesrini, erken vazgeçtiği şiirle de tahkim ederek, özentsiz ve zorlamasız, tabii ve estetik bir üslupla taçlandırmıştı.

Yazarlığı, günlük hayatının bir rüknü olarak süreklilik ve disiplin ile bir tabiat halinde yaşadı. Yazarlığın en zor tarafı olan, samimiyet, onun yazarlığının en belirgin şiarı oldu. Yazılarında "asla kelime fikrin önüne" geçmedi.

İhtirasının mesnedi, istikameti onda yaratıcılık, cehd ve vicdan meşguliyeti halinde tebarüz etti. Entelektüel hüviyet, vicdan hasasiyeti ve ruhi derinlik, şahsiyetini temellendirdi.

Dilimizin altın kitabına, o kitabı zenginleştiren sayfalar kattı... Dilimizin meselelerini âlimane bir nüfuz ile ele aldı. Dilimize karşı ideolojik, tasfiyecî anlayışı mahkûm eden "Yüzyılın Soykırım" gibi eserler yazdı. Buna mümasil

diğer eserleri: Dil Kültür Yabancılaşma, Bir Lügat Bulamadım, Devlet Sözlük Yazar mı, Kelimelerin Seyir Defteri...

Hazırladığı Büyük Türkçe Sözlük en çok baskı yapan ve en kullanışlı sözlüklerden biri olma özelliği yanında fevkalade ihatalı bir eser. Bu eseri üzerinde ilk baskısından itibaren, hemen her gün aralıksız (kendi ifadesine göre günde en az iki saat) bir çalışma maratonu ile hayatının anlamı olan faaliyetini sürdürdü.

Sözlük çalışmasının öncesinde Dergâh Yayınları Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisinin, daha sonra da Aile Ansiklopedisinin Yürütücüsü ve yayın yönetmeni oldu.

Heccâvâne bir mizaca sahipti... Hiciv ve mizah en sevdiği zekâ oyunuydu. Ama bu hali, bütün diğer heccavlar gibi onun da çevresinin, haklı-haksız kesif bir düşmanlık bulutları ile sarılması sebebi oldu. Yine de diyebilirim ki hicivinin ve mizahının mazmunu tamamına yakın bir oranda hakikat, sadakatsizlik, kopukluk ve hainlik idi...

Müstahkem fikir kaleminin usta mimarlarından biri oldu... Bu granitten kalenin yiğit muhafızı olarak kalemini kılıç gibi kullandı. Zaman-zaman da hicvin ateşten istikamet risklerini delikanlı bir eda ile göğüsledi...

Mizahında ise fikir ve düşünce derinliği ile mesuliyet hissini muzip, ama engin bir dalgalanış vardır. Tarih ve dil şuurunun sarsılmaz imanının mütemmim rükünleri gibidir. Bu mizah ise onun kaleminde kendi iç dünyasından başlayarak çevresini aydınlatan, geleceğe ışık tutan bir meşaledir. Halil Kaleli de bu meşale tutucunun sembol ismidir.

Bütün bunlara ilaveten, mizahı diyebilirim ki şaka iptilası gibiydi. İknip-sıklımadan tabii bir seyir halinde, iddiasız zuhur eden bir haldir.

Hemen ülkemizin her yerinden aldığı davetlerle sohbet toplantıları, seminerler ve verdiği konferanslarla kültür misyonunu sürdürdü. Ülkemizde ilk defa TYB bünyesinde oluşturduğu yazar okulu marifetiyle yazarlık vasfının ne olduğunu geniş kitlelerin anlamasını sağladı. Kültür projelerinde

Taceddin
Dergâhı
haziresi

indeki yaratıcılığı, projelerine süreklilik kazandırma gayreti, işlerindeki takipçiliği, en belirgin vasfı idi. Radyo-Televizyon programcılığı; metin yazarlığı, senaristlik, danışmanlık olarak göz doldurmuştu.

Dokuz yıl süren RTÜK üyeliği,

Gazete yazıları (Fıkra), bütün bu aşkın cehd ve gayretler ona hak edilmiş marufiyetin altın kapılarını açtı.

Kalecik... Bir küçük şehir... "Eğin dedikleri bir küçük şehir" o canım Eğin türkülerinden biri böyle başlıyor.

Anadolu'da bu kabil şehir kavramına bihakkın sahip olan küçük şehirler arasında Kalecik adı pek geçmez. Ancak Ankara'nın; bütün ilçeleri arasında, tarihlik ve şehirlik vasfını haiz küçük şehirlerden biri de Kalecik'tir diye düşünüyorum...

İtalo Calvino'nun "Görünmez Kentler" adlı kitabını okurken, artık görünmez olan bu şehirleri düşünmüştüm.

Şimdilerde bu yerlerin sakinleri yaşadıkları ya da doğup büyüdükları bu zeminleri "ilçe" ya da "kasaba olarak tasvir ediyorlar. Kimse bu yerlere şehir vasfını yakıştıramıyor. Eksik bir asabiyet hali ve garip bir kompleks ile sosyolojik ve coğrafi olarak şehir kavramını anlayamıyorlar.

Kalecik'in yakınındaki Kırkkale, birdenbire suni olarak büyüdü, kalabalıklaştı il oldu ama hakiki manasiyle şehir olmadı.

Kırkkale yanı başında büyüüp kalabalıklaştıkça, Kalecik görünmez oldu. Öyle ya "Görünmez kentler sonsuzlukta, çoğullukta ve tarihsiz bir zamanda yaşanan, bir kimlik krizidir."

Mehmet Doğan Ankara'nın Erzurum Mahallesi'nde mi doğdu yoksa Kalecik'te mi doğup büyüdü, bunu hiç merak edip kendisine sormadım... Ama bu iki şehri birlikte temessül ve idrak edip ruhunu ve maddesini böylece inşa etti diye düşünüyorum.

Ankaralılık asabiyeti; Doğan'ın toprak ve medeniyet tasavvurları üzerinden ruh ve vicdan imbiğinde şekillenmiş, aidiyet tezahürüdür. "Ömrüm Ankara"; Mehmet'in insan ömrünü, tarihlik ve ebedilik ekseninde manevi bir zaman kalıbına döken bir temessül kabiliyetinin destanıdır. Biz muhafazakâr nesiller Mehmet Doğan'ı tanımazdayık, modernitenin biçimlediği Ankara'ya bakarak, yanlış bir Ankara imajı ile kala kalırdık.

O, Oğüst Mabedi ile Kocatepe Camii arasındaki boşluğu ruhu ile doldurdu. Biz yakın dostları ile başlattığı Ankara tettebbuatı giderek umurun üzerinde bir mektep alâkasına dönüştü.

Ankara'nın hâlâ en canlı çarşılarından olan Saman Pazarı'nda aileye ait dükkânda babası terzilik

ediyormuş. Bir gün baba mesleği terzilikle ilgisini sordum: "Rahatlıkla pantolon dikebilirim" dedi. Bu da babasından tevarüs ettiği zenaat hüneri.

Hususiyetle Yazarlar Birliği çevresindeki herkes Mehmet Doğan'ın sofrasında ikram görmüştür. Bu ikram; Ankara'daki evinden başlayarak, Kalecik davetlerine, Cuma sofralarına, seyahatlerde, yol güzergâhlarındaki mola duraklarına kadar çok büyük bir sofrayı şamıldı.

Muhakkak ki ailesinden taşıdığı bu mükrim vasfı, cömertliği, umumen fedakârlığı ve digergamlığı onun şahsiyetinin ayrılmaz olmuştur. Mehmet'in kerim vasfı da şahsiyetinin işığı halinde tebarüz eden bu vasıflarını, hazmedilmiş bir hayat tarzı halinden yaşamasından kaynaklanmaktaydı.

Yol ahvali bir mizacın en müsait tahlil vasatıdır. İnsan en kesif şekilde bu vasatta kendini ele verir.

Mehmet Doğan'ı, menfaat ve paylaşma ilişkilerinde, cömertlik imtihanında, dostuna sadakatte ve uzun yıllara dayanan, çeşitli zaman ve zeminlere yayılan seyahat hallerinde derinliğine tanıma inkanını buldum.

Otuz aşan seyahat beraberliğinden, karakterine ayna tutacak bir-iki hatıra bu yazıda yer vererek, onun duruş ve karakter hususiyetinin altını şöyle-böyle çizmeye gayret edeceğim.

Neredeyse bütün bir Türklük coğrafyasını birlikte gezdik, tanıdık ve temessül ettik.

Bu yol tecrübeleri bizim dostluğumuzu derinleştirdi. Sarsılmaz bir yoldaşlık hukuku ile ruhlarımızı tevhiz etti.

1992'de ilk Türkçenin Uluslararası Şiir Şöleni Bursa ve Konya'da yapıldı.

Şölenin ardından; Şölen Daimî Komitesi olarak Türkçenin Uluslararası Şiir Şöleni için görüşmeler yapmak protokoller imzalamak niyetiyle Azerbaycan ve Orta Asya ülkelerini ziyaret amacıyla bir ay sürecek seyahat için yollara düştük. "Hangi niyet ve istikamette yapılırsa yapılsın her seyahat, insanın kendi alışılmış vasatının dışına taşma ve farklı olanı algılama cehti ile âdeta ötelere yoklama idmanıdır. Orta Asya'ya yapılan bir seyahat, Anadolu Coğrafyasını vatanlaştıran Türklere için bir bakıma kendi iç derinliklerinin keşfi mânâsını taşır. Muhakkak ki seyahatimizin feyzi de bu mânâdaydı. Güneşin ilk ışıklarının belirdiği o kadim istikamette, hep o istikamette, yani insanlık mâcerasının, kültür ve medeniyetlerin tülü' ettiği o kutlu istikamette giderek, (Mehmet Doğan'ın hususen bu ilk seyahatimiz için sloganlaştırdığı) "sınırlarımızın dışına ama özümüzün içine doğru" yöneldik...

Orta Anadolu bozkırımın ba-

harla vedalaştığı o sarşın günlerde, baharın yaz aylarında idrak eden Doğu Anadolu'nun yüksek platolarına doğru, heyecandan kanatlarla uçuverdik.

Heyecanlı idik, evvela bazılarımız ilk defa yurt dışına çıkıyorduk. Saniyen hayal evimize taht kurmuş Orta Asya efsanelerinin içine doğru seyrediyorduk.

Elbette ki heyecandan daha gerçek bir güç; anadilimizin zamana, coğrafyaya, aymazlık ve ihanetlere meydan okuyan kuvveti kartal kanatları ile bizi uçuran sevk-i tabiiim, tecessüsümüz bu seyahatimize yön veriyordu. Nahcivan'da başlayıp, Azerbaycan, Özbekistan, Kazakistan ve Kırgızistan'ı kapsayan bu İlk Orta Asya seyahatimizde, zamanımız yetmediği için Türkmenistan'ı bir başka sefere bırakmıştık."

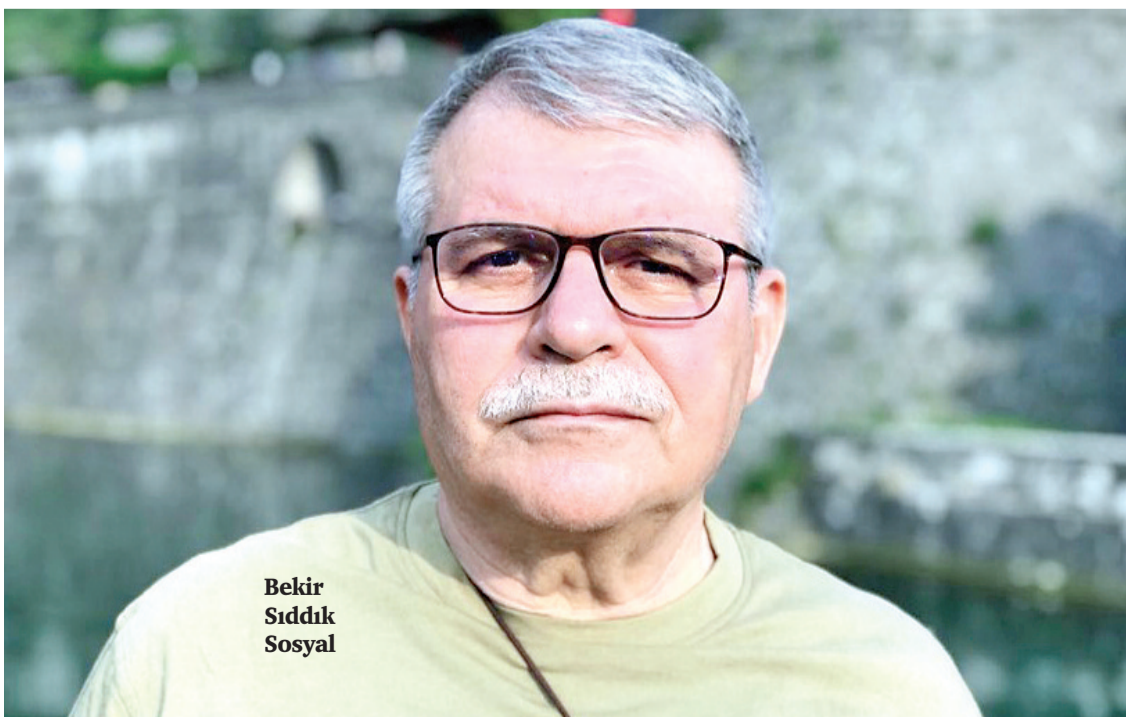
1993'de ikincisini Kazakistan'ın o zamanki baş kalası Almatı'da idrak ettiğimiz, Türkçenin Uluslararası Şiir Şöleni'nin üçüncüsünü, Özbekistan'da (Taşkent'te) yapmayı planlamıştık. Ancak Özbek tarafı bazı iç sebepler dolayısıyla şöleni başka bir zamana diyerek erteledi. Ve 1994'te şölen yapılmadı.

Kazakistan'da icra ettiğimiz Türkçenin Uluslararası 2. Şiir Şöleni; Kazakistan Yazıcılar Odası Töre Ağası merhum Kalderbek Naymanbayev'in iradetiyle, sahiplenmesi, ev sahipliği haysiyeti ve ciddiyeti ile bu sene, on ikincisini idrak edeceğimiz diğer on şölen içinde en mutantan olanıydı.

Kazakistan şöleni öncesi Özbekistan Yazıcılar Uyuşması Başkanı Cemal Kemal tarafından TYB yönetimi olarak Taşkent'e davet edildi.

Taşkent'e vardığımızda apartopar; Semerkand Üniversitesi rektörünün beklediği şekilde bir gerekçe ile bizi bu şehirden uzaklaştırma telaşı gösterildi. Uygun bir araç ile yollara düştük, şehir şehir dolaştırıldık. Manâsız ve mübalağalı bir misafirperverlikle fevkalade yorulduk.

Bu cümleden olarak Nevai namında müreffeh bir şehire götürüldük. Nevai, karma bir nüfusa sahipti: Özbekler, Kazaklar ve Ruslar ağırlık olarak diğer eski Sovyet hinterlandından halklar ile karışık bir demografi oluşturuyordu. Şehir kuruluşunun 40. Yılı kutlanıyormuş... Burada Mehmet Doğan'a şeref konuğu muamelesi ile şehrin ileri gelenleri yanında sahnedeyi verildi. Bu itibarla ona da konuşma fırsatı tanındı. O, bilinen zekâ cevvaliyeti ile: "Şimdiye kadar gittiğim bütün şehirler benden yaşlı idi. İlk defa benden genç bir şehirden bulunuyorum" diyerek konuşmasına başladı. Şehir üzerine şaşılacak bir malumat ve vukufiyetle tesirli bir konuşma yaptı. Salonda bulunanlar tarafından uzun-uzun alkışlandı. (Devam edecek)

Bekir
Sıddık
Soysal